

Ročník XVII, 3/2017

**Hrádecké
noviny**

**Gródeckie
nowości**

...rozděleni zdmi, spojeni srdci...

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, rok 2017 vstoupil do své poslední čtvrtiny. Plány a záměry samosprávy jsou postupně naplňovány. Obecní akce proběhly všechny, i když jim počasí nebylo příliš nakloněno. Pršelo na Běhu Hrádkem, lilo na

Spartakiádě spolků. Slavnosti Belka jsme byli nuceni dokonce přesunout do bezpečnějšího areálu TJ Sokol. Déšť rovněž přeměroval akci s názvem Modlitba pro Hrádek, organizovanou místními církvemi. Slota a nečas decimovaly rovněž Dětské radovánky i Festyn ogrodowy. Přesto nemůžeme říct, že by se akce nepovedly. Účastníci akcí projevili přiměřenou loajalitu a navzdory počasí dorazili, byť v menším množství. Věříme, že příští rok nám bude shůry vyhrazeno.

Ještě nás čeká brigáda na hřbitově, parlamentní volby, obecní Mikuláš, setkání s jubilanty, setkání s novými občany, bilanční beseda se starostou a křest knihy o Hrádku. Na vánočním večírku budou dva naši rodáci oceněni za zásluhy. Poté vám budou doručeny další Hrádecké noviny. A zase se bu-

de opakovat další roční cyklus o jehož podrobnostech, dojmech a zážitcích vás budeme informovat na těchto stránkách.

Hrádecké noviny, jak jsme se již přesvědčili, mají v současné podobě vliv na posilování ducha sounáležitosti obyvatel ke své obci. Podporují rozkvět tzv. hrádeckého vlastenectví. Mimochodem, letos jsme se zúčastnili celostátní soutěže o nejlepší obecní zpravodaj a hned napoprvé se

Hrádecké noviny, jak jsme se již přesvědčili, mají v současné podobě vliv na posilování ducha sounáležitosti obyvatel ke své obci. Podporují rozkvět tzv. hrádeckého vlastenectví.

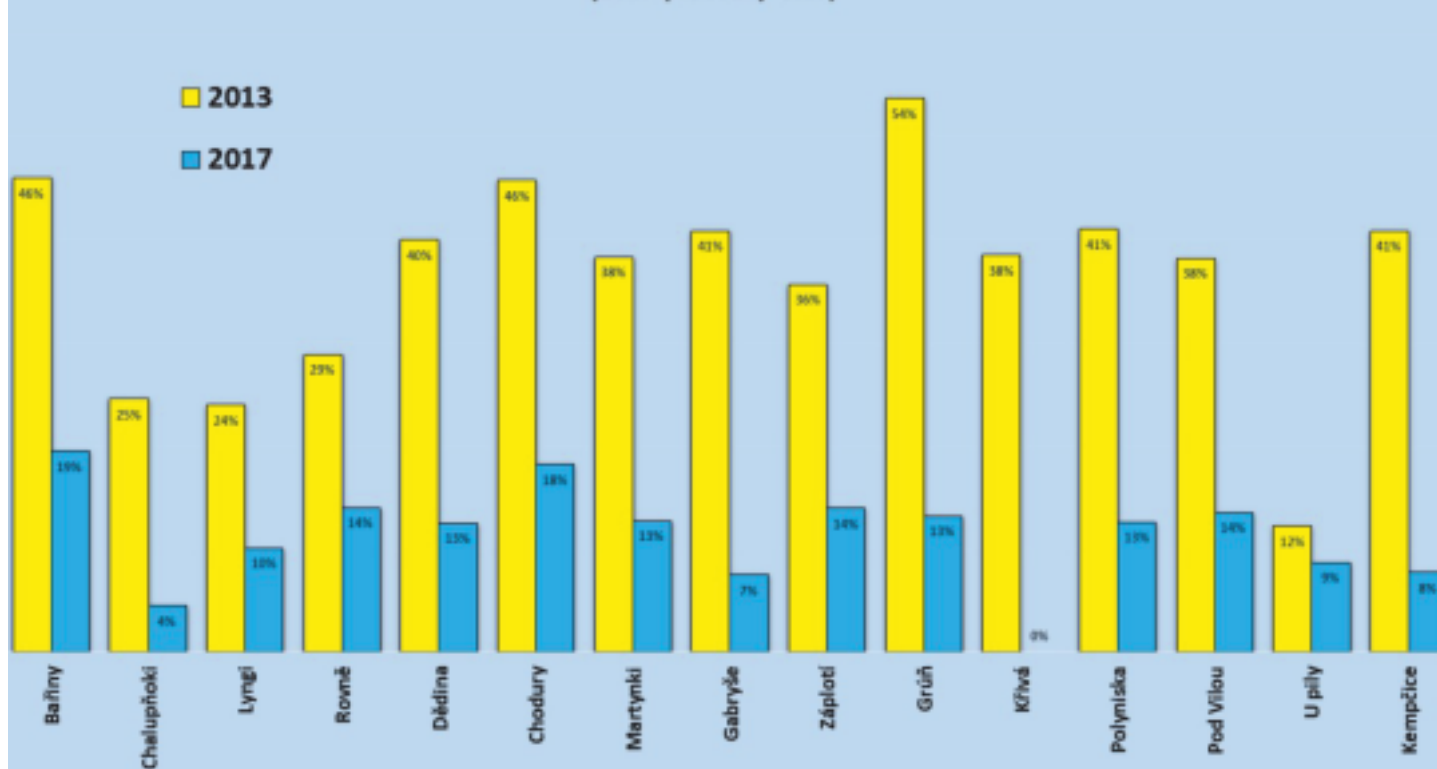
umístili v první desítce. Stále je co zlepšovat. Učíme se s každým dalším vydáním našeho zpravodaje. Časopis nelze vytvářet bez vás. S vámi a s vaší podporou zpracováváme příběhy pamětníků, reportáže ze života zájmových organizací včetně místních církví. Obzvláště hodnotná jsou díla několika hrádeckých fotoamatérů, zachycující skutečné a jedinečné okamžiky společné existence na tomto malém, ale milém území. Děkujeme vám za vaši vstřícnost a angažovanost v této oblasti.

V minulém vydání HN jsme vám dodali dotazníky, totožné jako před čtyřmi lety. Doposud se nám vrátilo pouze 180 z 1500 rozeslaných. Je to prozatím daleko za očekáváním oproti roku 2013 (jak je patrné z grafu). Proto vás žádáme o další vyplňování. Využijte, prosím této příležitosti! Bude to přínosné i pro vás. Navíc, dotazníky jsou slosovatelné, tři účastníci ankety získají hodnotný dárek. Z dosud zpracovaných dotazníků jsme získali cenné poznatky o vašem pohledu na slabé a silné stránky a udělali si představu o vašich požadavcích na zlepšení života v obci. Z těchto údajů lze statistickými metodami vygenerovat vaše priority, což nám umožní v rozvojových plánech obce směřovat stejným směrem. Je to jedna z nejjednodušších forem komunikace s vedením obce, která od vás vyžaduje minimum času. Ukončení šetření je stanoveno na 31.10. Pokud někdo dotazník ztratil a chtěl by ho dodatečně vyplnit, na obci mu rádi poskytneme náhradní.

Milí spoluobčané, neustále se snažíme rozvíjet vzájemnou komunikaci. Vaše alespoň minimální angažovanost je žádoucí k prospěchu celé naší komunity.

Robert Borski,
váš starosta

Srovnání procenta odevzdaných dotazníků 2013 a 2017 dle místních částí (2017 průběžný stav)

HRÁDECKÉ NOVINY – periodický tisk územního samosprávného celku, obce Hrádek (IČ 00535958, www.obechradek.cz). Adresa vydavatele: Obecní úřad Hrádek, Hrádek 352, 739 97 Hrádek. Vychází čtvrtletně pod ev. č.: MK ČR E 12341 v nákladu 800 ks. Tisk a prepress: A8 REKLAMA kreativ, s. r. o., Bystřice 1261, 739 95 Bystřice, graf. zpracování: Michaela Kučerová. Uzávěrka redakčních materiálů pro lednové číslo je 31. prosince 2017. Odpovědný redaktor (a příjemce inzerce): Martina Škanderová, tel.: 601 383 111, 605 051 867, e-mail: zpravodaj@obechradek.cz. Příští číslo vyjde poslední týden v lednu 2018. Foto na titulní straně: Lukáš Turoň

Třídění odpadů se vyplatí - směsný odpad podraží

Také jste si již všimli, že média častěji upozorňují na zdražování odpadů, že se někde váží popelnice, a že obce a města hledají způsoby jak občany motivovat k intenzivnějšímu třídění odpadů? Není se čemu divit, protože Ministerstvo životního prostředí projednává návrh novely zákona o odpadech, jehož součástí je i následující tabulka, ve které je uvedeno předpokládané zdražování poplatku za skládkování komunálního odpadu.

Základ poplatku za ukládání využitelného odpadu na skládku v roce 2017 činí 500 Kč/tuna, přičemž do roku 2024 se pravděpodobně vyšplhá až na hodnotu 2000 Kč/tuna. To se negativně promítne do rozpočtů obcí a měst, které budou muset chybějící peníze někde vybrat. Pravděpodobně tak dojde k navýšení poplatku za odpady. Naštěstí se před zdražováním dá bránit poctivějším tříděním odpadů. Jak je to možné? Část

odpovědi se skrývá v tomto schématu.

Každá firma, která uvádí na trh obal, musí autorizované obalové společnosti (AOS) zaplatit za jeho recyklaci. Obalová společnost vybrané peníze rozdělí obcím dle množství vytríděných a recyklovaných odpadů, čímž obci z velké části hradí náklady spojené se svozem těchto tříděných odpadů. Další významnou položkou v odpadovém hospodářství je „Odstranění / využití odpadu“. Zde je třeba říci, že tříděný odpad je brán jako surovina, což z něj dělá obchodovatelnou komoditu, za kterou obce a města mnohdy neplatí, ale naopak za ni při určitém množství a kvalitě peníze dostávají. V případě směsného netříděného odpadu obec/město zcela platí jak za svoz odpadu, tak i za jeho odstranění, které bude rok od roku dražší!

Komunální odpad se skládá z tříditelných neboli využitelných odpadů

a z odpadů zbytkových netříditelných. Z průzkumů vyplývá, že tříditelných/využitelných odpadů je v komunálním odpadu až 80 %. Spousta obcí a měst vytrídí pouze 20 % odpadů a zbylých 60 % tříditelných/využitelných odpadů skončí na skládce jako směsný odpad, za který obec/město zbytečně platí. Tady je obrovský potenciál pro úspory. Pokud se zdraží skládkování odpadů, bude dobré jich mít co nejméně. Toho se dá dosáhnout poctivějším tříděním odpadů a snižováním jejich produkce. Kdo poctivě třídí odpady, nemusí se bát zdražování poplatku za odpady. Pro více informací doporučujeme na YouTube shlédnout pořad MOJE ODPADKY. Přejeme příjemné sledování a mnoho tun vytríděného odpadu!

S pozdravem Ing. Radek Staňka
autor pořadu MOJE ODPADKY

Sazba pro jednotlivé dílčí základy poplatku za ukládání odpadů na skládku (v Kč/t)

Příloha č. 8 k zákonu č.../2017 Sb.

Dílčí základ poplatku za ukládání	Poplatkové období v roce											
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028 a dále	
využitelného odpadu ¹⁾	900	1150	1350	1550	1700	1850	2000	2000	2000	2000	2000	2000
zbytkového odpadu	500	500	500	500	500	500	600	600	700	700	800	800
nebezpečného odpadu	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
vybraného technologického odpadu	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45

1) podle § 30 odst. 1.

DISTRIBUCE

UPOZORNĚNÍ

k odstranění a okleštění stromů a jiných porostů

Ve smyslu ust. § 25 odst. 3 písm. g) zákona č. 458/2000 Sb., v platném znění, si dovoluujeme upozornit vlastníky a uživatele pozemků, přes něž vede nadzemní elektrické vedení distribuční soustavy provozované společností ČEZ Distribuce, a.s., nebo na něž zasahuje ochranné pásmo, na povinnost odstranění a okleštění stromů a jiných porostů ohrožujících bezpečně a spolehlivě provozování zařízení distribuční soustavy v majetku společnosti ČEZ Distribuce, a.s. (dále jen „zásah“).

ZÁSAH PROVÁDĚJTE PRŮBĚŽNĚ V OBDOBÍ VEGETAČNÍHO KLIDU DLE NIŽE UVEDENÉHO ROZSAHU

Nebude-li zásah proveden do 15. listopadu tohoto roku a bude-li ohrožena bezpečnost a spolehlivost provozování zařízení distribuční soustavy, je pracovník pověřený společností ČEZ Distribuce, a.s., oprávněn ke vstupu na dotčené pozemky za účelem provedení zásahu. Vzniklý křesť a zbytky po těžbě budou zlikvidovány a vytlačená užitková dřevní hmota bude uložena v ocelých délkách do jednotlivých hromad na okraji ochranného pásma nebo ve vzdálenosti 10 m od osy vedení na dotčeném pozemku. Pokud již byl vlastník pozemku písemně osloven, tak je nutné postupovat dle obdržených pokynů.

Při práci dodržujte bezpečné vzdálenosti od vodičů uvedené v ČSN EN 50110-1. K vodičům se nesmí přiblížit pod bezpečnou vzdálenost ani nástroje, ani větve dřevin při ořezu. Zásah nesmíte provádět v případě, že se větve stromů a jiných porostů před zásahem dotýkají vedení nebo hrozí při pádu ořezané větve stromů a jiných porostů dotek s vedením. V případě, že zásahem může být ohrožena bezpečnost osob nebo zařízení distribuční soustavy, kontaktujte nás na lince 800 850 860.

Zásah proveďte tak, aby byla zachována níže uvedená nejmenší vzdálenost větví stromů a jiných porostů od nadzemního vedení:

- u vedení nízkého napětí nn do 1 kV (400/230 V):
 - 2 m od holých vodičů a 1,5 m od izolovaného nebo kabelového vedení u stromů a jiných porostů, u kterých se předpokládá výstup osob
 - 1,5 m od holých vodičů a od izolovaného nebo kabelového vedení u stromů a jiných porostů, u kterých se nepředpokládá výstup osob

Doporučená bezpečná vzdálenost pro přiblížení se k vodičům nn při provádění zásahu je min. 0,3 m.
- u vedení vysokého napětí vn nad 1 kV do 35 kV v rozsahu ochranného pásma:
 - vedení bez izolace 7 m*
 - izolované vedení 2 m

Doporučená bezpečná vzdálenost pro přiblížení se k vodičům vn při provádění zásahu je min. 1,5 m.
- u vedení velmi vysokého napětí vvn nad 35 kV do 110 kV v rozsahu ochranného pásma:
 - vedení bez izolace 12 m*

Doporučená bezpečná vzdálenost pro přiblížení se k vodičům vvn při provádění zásahu je min. 2 m.

* Vzdálenosti odpovídají ochranným pásmům vedení posuzovaným dle roku vybudování, resp. v té době platnému znění energetického zákona. Výše uvedené hodnoty odpovídají zákonu č. 458/2000 Sb., ve znění účinném k 1. 1. 2018.

UPOZORNĚNÍ: V ochranném pásmu nadzemního vedení je zakázáno nechávat růst porosty nad výšku 3 m. Při nepřetížení povinnosti vlastníka může být Energetickým regulačním úřadem uplatněna sankce. Při vzniku škody v souvislosti s nepřetímáním povinností může být uplatněny náklady související s likvidací vzniklé škody. V zákonem vymezených případech musí vlastníci nebo uživatelé pozemků před plánovaným kácením dřevin splnit oznamovací povinnost popř. si vyžádat povolení dle zákona č.114/1992 Sb., v platném znění.

Děkujeme za spolupráci.

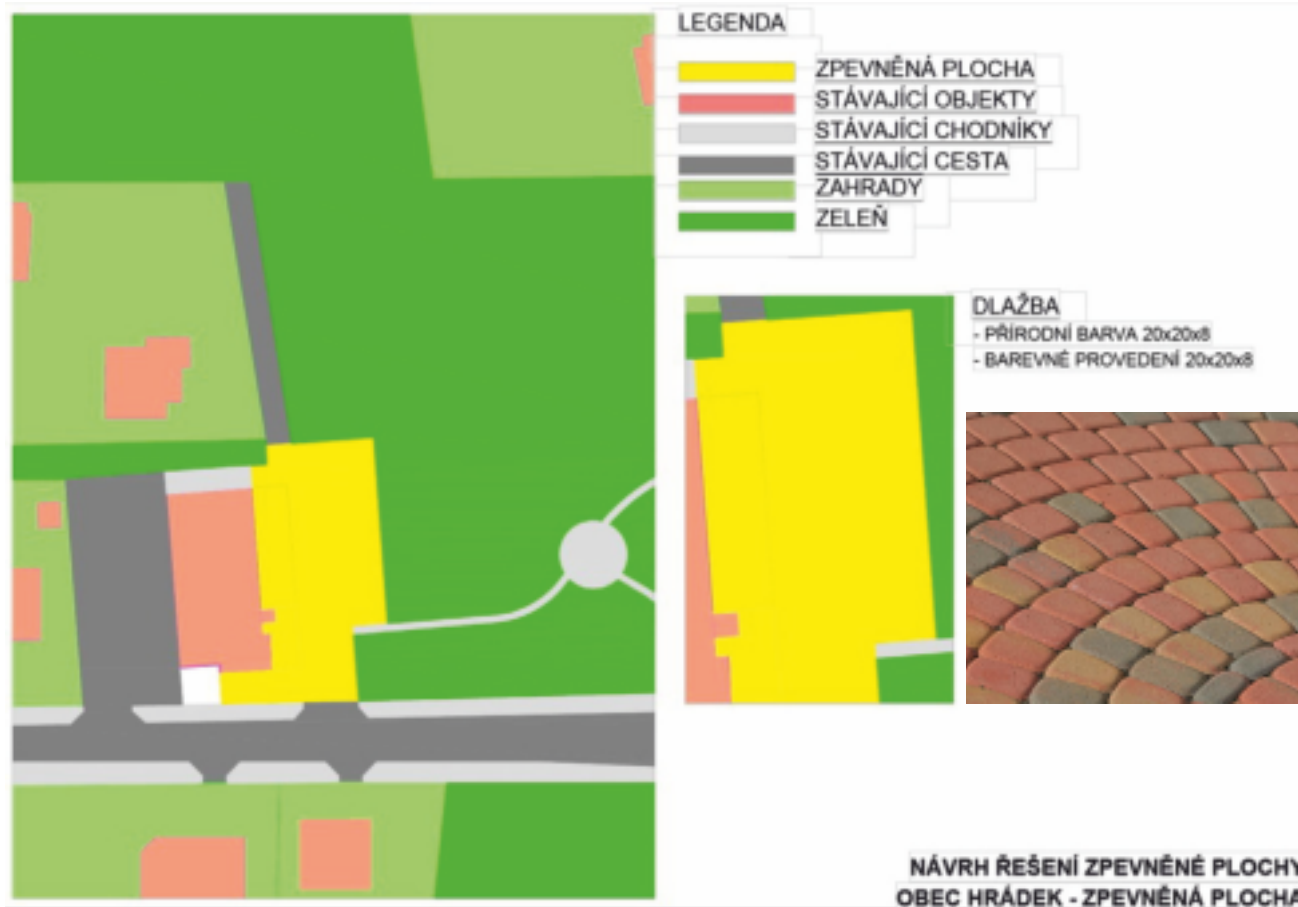
ČEZ Distribuce, a. s., Děčín, Děčín IV – Podmokly, Topolická 874/B, PSČ 405 02 | IČ 24729035 | DIČ CZ24729035 | zapsána v OR vedeném Krajským soudem v Ústí nad Labem, sp. zn. B 2145 | licence na distribuci elektřiny č. 121015583 | registrační číslo u OTE: 715 | info@cezdistribuce.cz | www.cezdistribuce.cz

Na jaře prokoukne veřejné prostranství před obcí

Obecní parčík byl zrevitalizován k všeobecné spokojenosti občanů Hrádku. Nyní nastává druhá etapa. Na jaře se pustí-

me do rekonstrukce plochy v bezprostředním okolí budovy OÚ, jak je vidět z výkresu (znázorněno žlutě). Živičný povrch i zámková dlažba budou odstraněny a celá plocha bude mít novou, jednoduše a starobyle vypadající dlažbu. Stavební práce jsme vzhledem k nejistému počasí přesu-

nuli na jaro. Po dobu dvouměsíční rekonstrukce nebude možné na ploše odstavit vozidlo. Chceme vás, milí občané, požádat v souvislosti se stavbou o trpělivost a pochopení. Hledáme náhradní, provizorní parkování v nejbližším okolí.

V Olze jsou opět raci

Několik let nebyli k vidění na Olze raci. Zdálo se, že byli zdecimováni račím morem nebo znečištěnou vodou v řece. Nyní byli raci říční pozorováni na několika místech. Jedním z nich je lokalita Belko. Je to znamení, že přírodní prostředí se začíná vracet do normálního stavu.

Rak říční je jeden ze dvou našich původních druhů. Je spolehlivým indikátorem čisté řeky. Žije 15-20 let, pokud mu to dovolí vydra, která je jeho přirozeným predátorem. V poslední době se dějí v rači populaci velké změny. Invazivně se po ČR rozšiřují dva americké druhy, kteří mohou přenášet račí mor. První z nich, rak signální, pochází z Kalifornie a druhý, rak pruhovaný, z východního pobřeží USA. Kromě možného přenášení moru našim rakům úspěšně konkurují. Naštěstí to není případ horního toku Olzy.

Ministerstvo životního prostředí chystá na území Hrádku (také dalších obcí) podél toku Olzy, vyhlásit stejnojmennou národní přírodní památku. Přesné hranice, datum vyhlášení a management ochrany této lokality, bude více znám na konci roku. Budeme vás informovat.

Pošta partner zahájila činnost

Otvírací doba pošty v Hrádku se od 1. října 2017 podstatně prodloužila. Jak již bylo oznámeno, nové otvírací hodiny jsou na poště zavedeny takto:

Pondělí	8:00 - 11:00	13:00 - 17:00
Úterý	8:00 - 11:00	13:00 - 16:00
Středa	8:00 - 11:00	13:00 - 17:00
Čtvrtek	8:00 - 11:00	13:00 - 16:00
Pátek	8:00 - 11:00	

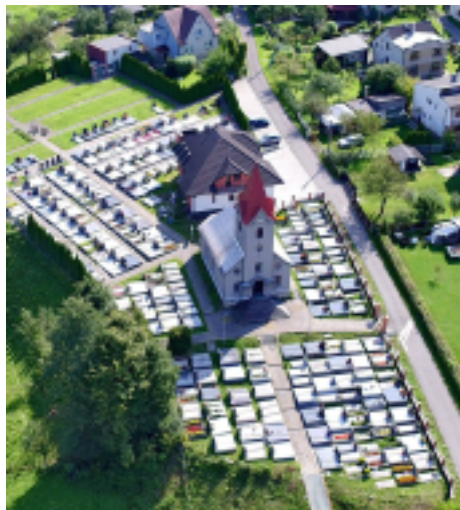
Staronová pracovnice pošty, p. Alena Sikorová, je již zaměstnankyní obce. Pošta má i nové telefonní číslo: 558 551 318

Slavnostní otevření nové pošty 2.10.2017

Sejdeme se na hřbitově

V sobotu 21. 10. 2017 se bude od 8:00 do 12:00 konat brigáda. Naším společným cílem bude vybrat zeminu mezi hroby, položit geotextilii a zasypat kačírky. Výsledkem bude úhledné a jednotné okolí hrobů. Strávíme společně pár hodin sobotního dopoledne. Máme za to, že to bude smysluplná aktivita s trochou nostalgie.

Veřejná vyhláška vlastníkům lesa

Ministerstvo zemědělství nařizuje vlastníkům lesů - v lesních porostech dřevin rodu smrk a borovice:

- a) zastavení jiných těžeb než těžeb nahodilých do 31. 12. 2017
- b) zpracování těžeb nahodilých do 31. 3. 2018

Povoleny jsou těžby stromů napadených kůrovcem, poškozených - polomů, vyvrácených apod. Toto nařízení se nevztahuje na lesy na území národních parků a na lesy v jejich ochranných pásmech, a dále na těžby mimořádné.

Celé znění veřejné vyhlášky naleznete na <http://www.obechradek.cz/verejna-vyhlaska-9436cz45/>.

Prodejna EBEZ ukončila svou činnost

Prodejna zdravé výživy Ebez k 30. září 2017, téměř pět let od otevření, ukončila svou činnost. Prostory jsou nyní opět k pronájmu. Prodej zmrzliny v Hrádku bude v letních měsících pokračovat na místě modelu obce před prodejnou Hruška v budově OÚ.

Nová ambulance stále přijímá pacienty

Stále a rádi registrujeme nové pacienty.

Zleva: sestřička Eva Ruszová a doktorka Ingrid Santariusová

Nástrahy topné sezóny

Se začátkem období hlavní topné sezóny by provozovatelé neměli zapomenout na povinnosti stanovené vyhláškou č. 34/2016 Sb., o čištění, kontrole a revizi spalínové cesty. Abyste se i vy nestali smutným číslem ve statistice požárů způsobených zanedbáním čištění a kontrol spalínových cest, je dobré si připomenout hlavní zásady jejich provozování.

Kdy a v jakých lhůtách se tedy kontroly, revize a čištění spalínových cest musí provádět a kdo je může provádět?

Kontrola spalínových cest se provádí po jejím vyčištění. Posuzuje se při ní stav a provedení spalínové cesty, volný a bezpečný přístup ke spalínové cestě a k jejím otvorům, dodržení bezpečné vzdálenosti od hořlavých předmětů, zajištění požární bezpečnosti stavby a rovněž, zda nedošlo k zásadním změnám oproti stavu zjištěnému

při minulé kontrole nebo revizi. Kontrolu spalínové cesty provádí oprávněná osoba, kterou je držitel živnostenského oprávnění v oboru kominictví.

Revize spalínové cesty se provádí před jejím uvedením do provozu, dále při každé stavební úpravě komína, při změně druhu paliva připojeného spotřebiče, před připojením spotřebiče do nepoužívané spalínové cesty atd. Revizi spalínových cest může provádět osoba, která je zároveň držitelem osvědčení revizního technika spalínových cest.

Čištěním spalínové cesty se rozumí čisticí práce, zejména se zaměřením na odstraňování pevných usazenin, nečistot a kondenzátů. Čištění spalínové cesty provádí osoba, kterou je držitel živnostenského oprávnění v oboru kominictví.

Ačkoli lze čištění komínů u spotřebičů s výkonem do 50 kW včetně provádět svépomocí, je lepší se spolehnout na odborníky.

Lhůty čištění a kontrol spalínové cesty

Výkon připojeného spotřebiče paliv	Činnost	Druh paliva připojeného spotřebiče paliv				
		Pevné		Kapalné		Plynné
		Celoroční provoz	Sezónní provoz	Celoroční provoz	Sezónní provoz	
do 50 kW včetně	Čištění spalínové cesty	3 × za rok	2 × za rok	2 × za rok	1 × za rok	1 × za rok
	Kontrola spalínové cesty	1 × za rok		1 × za rok		1 × za rok
nad 50 kW	Čištění a kontrola spalínové cesty	2 × za rok		1 × za rok		1 × za rok

V případě vzniku požáru sazí v komíně ihned volejte hasiče na tísňovou linku 150, případně 112. Požár v komíně nikdy nehaste vodou. Komín by mohl popraskat nebo by dokonce mohlo dojít k výbuchu. Do příjezdu hasičů je možné zkusit hasit plameny vzhazováním suchého písku vymetacími dvířky nebo ze střechy do komína. Místo písku lze použít i hasící přístroj sněhový nebo práškový. Pokud je

to možné, omezte přístup vzduchu do komína (např. uzavřením vzduchové klapky u kotle, odstraněním kouřovodu a utěsněním sopouchu třeba i starými montérkami).

Hasební práce však provádějte pouze v případě, že nemůže dojít k ohrožení zdraví nebo života zasahující osoby!

Hrádek je součástí mezinárodního programu rozvoje obcí

místní Agenda 21

Letos v červnu se Obec zapojila do programu Místní Agendy 21 (MA21), což je oficiální metoda kvality veřejné správy, díky které mohou zapojené obce získat certifikaci. Ač složitě napsáno, ve skutečnosti nejde o nic nového. Cíle programu MA21 a vedení naší Obce, která řadu let usiluje o udržitelný rozvoj spojený se zlepšováním životní úrovně svých obyvatel, jsou totožné. Hlavními pilíři programu i prioritami Obce je zlepšování životního prostředí Hrádku, uspokojování sociálních potřeb občanů i přispívání k hospodářské stabilitě.

finanční prostředky z vybraných národních i regionálních dotačních titulů.

Naše obec se nyní nachází v kategorii D, na samém startu, kterým musí projít všichni nově zapojení členové. Pro začátek se podařilo vytvořit organizační strukturu, která bude tzv. nositelem a realizátorem Programu. Za politika odpovědného za plnění principů Programu byl v naší Obci zvolen usnesením zastupitelstva starosta Robert Borski, koordinátorem byl ustaven místostarosta Martin Byrtus. Rada Obce na svém zasedání schválila neformální skupinu pro uplatňování MA21, ve složení Petr Dudys - zástupce pro veřejnou správu,

Pavel Benek - v zastoupení neziskového sektoru a Dana Cieslarová - představitelka komerční sféry.

Při uplatňování principů Programu je nepostradatelná především vaše aktivní účast a spolupráce v otázkách plánování a rozhodování o dění v Obci. Přispějte svým hlasem k tomu, aby se nám v Obci žilo co nejlépe. Přijďte na bilanční besedu, která se uskuteční ve čtvrtek 16. 11. 2017 v 16:00 v Zasedací místnosti Obecního úřadu a vyjádřete svůj vlastní postoj ke zrealizovaným i plánovaným akcím.

MaŠ

Co zkratka MA 21 znamená?

Místní – vyjadřuje zaměření na konkrétní místo/obec/oblast, v našem případě Hrádek

Agenda – seznam úkolů, které jsou pro danou obec prioritní

21 – odkazuje na pokrokové 21. století plné příležitostí, přičemž vyzývá k uvažování v delším časovém horizontu

K hodnocení kvality veřejné správy byla vytvořena sada kritérií/úkolů. Pokud je obec splní, postoupí do vyšší kategorie, což se pozitivně odrazí např. na žádání o

Petr Dudys

Pavel Benek

Dana Cieslarová

— Centrum společných služeb letos oslavilo rok fungování —

Centrum společných služeb (dále jen CSS) Sdružení obcí Jablunkovska funguje od 1. 8. 2016 v rámci projektu Svazu měst a obcí ČR „Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce“. Jeho cílem je poskytování odborného a projektového poradenství členským obcím, spolupořádání pravidelných setkání starostů SOJ, příprava a realizace projektů meziobecní spolupráce, aktualizace webové stránky SOJ a propagace mikroregionu na FB profilu Mikroregion Jablunkovsko.

Jednou za 6 měsíců CSS vydává informační zpravodaj v elektronické podobě, který je umístován na webu SOJ <http://www.jablunkovska.cz/sdruzeni-2/centrum-spolecnych-sluzeb/dokumenty-1/>. Zpravodaj obsahuje komplexní informace o proběhlých, aktuálních a připravovaných akcích, událostech a projektech na Jablunkovsku a přírodních zajímavostech v mikroregionu.

CSS plní rovněž roli kontaktního místa pro občany Jablunkovska, od nichž přijímá podněty k rozvoji mikroregionu. Aktuálně se občané mohou na pracovníce CSS obracet např. ve věci „Kotlíkových

dotací v MSK - 2. výzva“, kde byl příjem žádostí zahájen 5. 9. 2017. (O dotaci na výměnu kotle je možno stále žádat). Kontaktovat nás občané mohou telefonicky, e-mailem nebo osobně. Kancelář CSS se nachází v 2. patře budovy

Obecního úřadu. (Kontaktní informace včetně provozní doby CSS naleznete v přehledné tabulce uprostřed Hrádeckých novin).

Alena Klocová, manažerka CSS

Spartakiáda spolků 2017

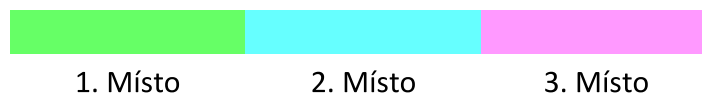
Spartakiáda byla navzdory nepříznivým povětrnostním podmínkám hodnocena širokou spolkovou veřejností jako nejlepší ze všech ročníků. Letos přibýly dvě zbrusu nová družstva: Hokejisté a Klub maminek Hrádátka.

Týmů bylo tedy 12, z toho 10 místních spolků a 2 partnerské obce Čierne a Skoczów. Dohromady 120 závodníků. Z každého družstva vždy 5 mužů, 3 ženy a 2 děti do 150 cm výšky. Klub seniorů tradičně nesoutěžil, ale vařil společně

s TJ Sokol guláš a další občerstvení. Vyrvalý déšť donutil organizátory stlačit všechny disciplíny i soutěžící družstva pod střechu „Wiaty“, jak jsme si přístřešek na hřišti zvykli nazývat. Lidé měli k sobě tak nějak blíže. Posuďte sami.

(RB)

Výsledky spartakiády spolků

tým	2014 20.09.2014	2015 19.09.2015	2016 24.09.2016	2017 23.09.2017	celkem bodů
TJ Sokol	34	38,5	51	40	164
PZKO	31	37,5	40	43	152
Církuje	36	36	31	46	149
Skoczów	30	30,5	34	45	140
Tenisté		32,5	41	50	124
Zastupitelé	28	19,5	36	34	118
Hasiči	23	31	30	29	113
Myslivci	24	26,5	26	30	107
Rodiče			35	44	79
Čierne			36	30	66
Hokejisté				51	51
Maminky				38	38
Radofa	10				10
celkem	216	252	360	480	1 308
DISCIPLÍN	6	7	7	6	

Foto | Lukáš Turoň a Bogdan Kaleta

DRAKIÁDA

*...Vyletěl si pyšný drak,
vyletěl až do oblak....*

Tato písnička zněla v naší školce po celý týden a ve středu 4.10. se stala skutečností. Počasí nám přálo, sluníčko svítilo a hrálo, i ten větřík dorazil. K oblakům vzletli téměř všichni draci.

Rodiče s dětmi měli možnost, kromě pouštění draků, se občerstvit v našem dračím baru, kde na ně čekaly lákavé dračí pochoutky (dračí krev, srdce, knoflíky, ocásky, hromádky, špekáčky...). Za létajícího i nelétajícího draka byly děti odměněny. Děkujeme DJ panu Borskému, který nám

zpříjemnil hudbou toto příjemné odpoledne, místním hasičům (bez jejich aggregátu bychom se neobešli), spolu rodičů a samozřejmě všem rodičům a dětem, kteří přišli podpořit tuto akci.

Za MŠ Julie Mitrengová

Partnerská spolupráce vzkvétá, připravované akce navštěvují i ti nejmenší

V minulém vydání Hrádeckých novin jsme vám stručně představili česko-polský partnerský projekt „Sportovní setkávání v pohraničí“, realizovaný společně s městem Skoczów. V průběhu jarních až podzimních měsíců jste mohli postupně navštěvovat nejrůznější sportovně-rekreační akce v Hrádku i ve Skoczowie, které se odehrávaly v bezprostřední blízkosti infrastruktury finančně podpořené v rámci jmenovaného Projektu - ve Skoczowie na Městském stadionu, kde byla částečně zastřešena sportovní tribuna a v Hrádku v areálu TJ SOKOL, kde téměř během měsíce vyrostl dřevěný přístřešek, který před deštěm bezpečně schová i 200 návštěvníků (o čemž jsme se přesvědčili v sobotu 23. září na tradiční akci Sparta-kiáda spolků, které se účastnili i naši hosté z Polska).

Na každé straně hranice bylo v průběhu půl roku naplánováno 5 tematicky totožných akcí – hry pro děti, fotbalové

turnaje, turnaje ve stolním tenise a pétanque a pochody Nordic Walking. Sňůru aktivit plánovaných na území Hrádku započaly koncem jara Sportovní hry pro děti, organizované u příležitosti jejich velkého dětského Dne a zakončil v sobotu 7.10. pochod Nordic walking s plánovanou trasou kolem šestisetleté lípy malolisté přes centrum Obce zpět k areálu SOKOLA. Ne vždy se nám vydařilo počasí, ale ti, kteří se drželi hesla, že neexistuje špatné počasí, nýbrž špatné oblečení a přišli i přes případnou nepohodu, se domů vraceli spokojeni a s pěkným zážitkem.

Těší nás, že zájem o účast v projekto- vých aktivitách projevili mnozí z občanů, kteří se hlásili jako jednotlivci, tak větší skupiny v rámci spolků. Velký dík patří především členům PZKO, Klubu seniorů, klubu maminek Hrádátka, Tenisovému klubu, klubu TJ SOKOL, Sdružení rodičů, jednotlivým členům ze zastupitelstva v čele se starostou a místostarostou i ředitelům obou hrádeckých škol, kteří vyslali své starší žáky na sportovní

Odpolední hry do Skoczowa, které se nesly v duchu motto:

*Wiosna, Lato, Jesień czy też Zima
Zdrowy człowiek formę trzyma.*

Přestože se může zdát, že šlo vše jako po másle, přece jen se objevily i komplikace. Organizátoři akcí na druhé straně hranice čelili komplikacím se stavebním povolením na zastřešení stadionu. Následkem toho byly četné změny termínů plánovaných akcí (dokud nebylo zastřešení tribuny hotové, nemohla se ve Skoczowie konat společná akce v rámci tohoto projektu). Oproti nám museli přátelé z Polska svou první akci zorganizovat až o tři a půl měsíce později, díky čemuž jsme od té doby byli ve Skoczowie téměř každý další víkend, abychom akce stihli zorganizovat ještě před termínem ukončení projektu. Poslední z nich je ještě před námi – pingpongový turnaj pro všechny věkové kategorie, který se uskuteční v sobotu 4. 11. Pokud se ho budete chtít zúčastnit, ať už jako fanoušek či hráč, mile rádi vám zajistíme místo v autobuse. Neváhejte nás kontaktovat.

První společnou akcí byly hry u příležitosti Dne dětí. Tématem bylo Putování za světadily a z Belka byla rázem socha Svobody

U příležitosti první společné akce oslavy Dne dětí, rozříhl starosta Obce symbolickou pásku

Plmprovizovaná brána do Central parku

Sportovní odpoledne ve Skoczowie začalo pořádnou rozcvičkou

Projekt „Sportovní setkávání v pohraničí“, reg. č. CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_010/0000634, je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj - Programu Interreg V-A Česká republika – Polsko v rámci Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński.

S dětmi dorazili na Sportovní odpoledne i zkušení pedagogové

...a také fanclub z OÚ

Z Nordic walking pochodu ve Skoczowie jsme dostali darem krásná trička. Na fotografii referent sportu Jan Szczyпка a radni Maria Brodniewicz

Zlatý pohár v turnaji pétanque v Hrádku si výhrou nad seniory ze Skoczowa zajistil hrádecký klub seniorů

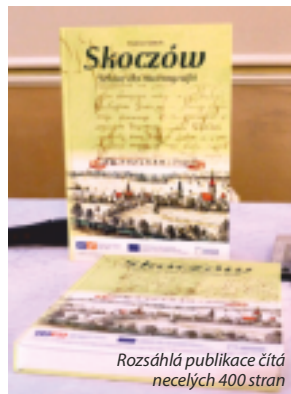

Společné focení s hůlkami v areálu Městského stadionu ve Skoczowie

Skoczów má svou knihu, Hrádek na tu svou stále čeká

V pátek 29. 9. jsme společně se zástupci našeho partnerského města pokřtili téměř 400 stránkovou publikaci o Skoczowie, nabízející čtenáři průnik od nejstarších dějin města až po jeho současnost. Autorkou díla, vydaného u příležitosti 750 letého výročí od založení výše zmíněného města, je zkušená pedagožka, historička a publicistka Halina Szotek, kterou starosta Skoczowa Mirosław Sitko veřejně označil jako tu nejvhodnější osobu, kterou mohl požádat o zpracování tak náročného a podrobného díla.

Pestrě zpracovaná kniha, kterou si už nyní

Rozsáhlá publikace čítá necelých 400 stran

můžete vypůjčit i v hrádecké knihovně, popisuje vznik města i původ jeho názvu, bitvy, řemesla, obchod, tradice, dávné stavby, školství, hudbu, známé umělce, ale také turistiku, sport, a další z oblastí, které se dotýkají běžného života.

Hrádečtí by se, svého druhu první knih-

ni publikace o Hrádku, měli dočkat před Vánocemi. V současnosti probíhají poslední úpravy díla, jehož hlavními tvůrci jsou starosta Hrádku Robert Borski a hrádecký rodák se zálibou v historii, Stanislav Kupiec.

Vydaná kniha o Skoczowie i plánovaná monografie Hrádku jsou součástí projektu „Skoczów – Hrádek. Propagace kulturního dědictví společného pohraničí“, reg. č. CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_010/0000351, který je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj - Programu Interreg V-A Česká republika-Polsko v rámci Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński.

Bhutan. Utopia realna I.

W czasach bezgranicznej konsumpcji, rozbującej reklamy, niebezpiecznej manipulacji mediami z nieustannym poprawianiem krzywej możliwości produkcyjnych trudno wprost uwierzyć, że istnieje kraina, w której mieszkają szczęśliwi ludzie, wolni od tej nahalności serwowanej przez współczesny świat.

I jeszcze dodam, że bezpieczeństwo w tej krainie jest wprost wzorcowe. Poza większymi miastami domy nie są zamykane, słowo „kradzież” wymawiane jest sporadycznie, a więzienie – bo w jej stolicy jest i więzienie – przez większość roku wiośnie pustką, a i tak jego najczęstszymi pensjonariuszami są obcokrajowcy.

Cóż to za rajaska kraina? To Królestwo Bhutanu, pierwszy kraj, który kontroluje wskaźnik szczęścia krajowego brutto (GNH, Gross National Happiness) będącego alternatywą dla wszechświatowego PKB (produkt krajowy brutto). Pomysłodawcą tego pojęcia, jak i jego mierzenia był ówczesny władca, król Jigme Singye Wangchuck.

Polityka GNH została wprowadzona w Bhutanie w 1972 roku, a w 2008 wpisana do konstytucji. Jej celem jest uzyskanie zrównoważonego rozwoju kraju poprzez zachowanie równowagi między wzrostem ekonomicznym a rozwojem duchowym mieszkańców. Niedawny spis lu-

dnoci wykazał, że 97 proc. Bhutańczyków uważa się za szczęśliwych ludzi.

Bhutan to kraj, w którym nie można kupić papierosów, ponieważ palenie jest uważane za uchybienie normom towarzyskim. Kraj, w którym nie ma tablic reklamowych i lokali z „fast foodem”. Nie ma też plastikowych torebek. I jeszcze nie tak dawno kraj ten był dosłownie odcięty od świata, nie tylko ze względu na swe położenie na wschodnich stokach Himalajów. Pierwszą drogę wybudowano na początku lat sześćdziesiątych, pierwsza gazeta ukazała się w 1967 roku, telewizja zaczęła nadawać program w 1995, a internetowa sieć pojawiła się dopiero cztery lata później.

Buddyzm tybetański

Bhutan jest jedyną na świecie buddyjską monarchią w wersji tybetańskiej lub jak się nikiędy mówi lamaistycznej. Szacunek dla Oświeconego przejawili Bhutańczycy poprzez postawienie mu najwyższego posągu, który wznosi się nad Thimphu, stolicą Królestwa. Jego wysokość bez cokołu wynosi 55 metrów. Buddyjskie klasztory (dzongi), które są rozsiane po całym państwie, pełniły również rolę twierdzy i centrów administracyjnych. Jeden z najokazalszych i największych klasztorów-twierdz znajduje się w mieście Punakha.

Mieszkańcy są głęboko wierzącymi ludźmi, w każdym domu jest ołtarz, przed którym rano i wieczorem schodzi się cała rodzina i dziękuje Buddzie za życiowe dary. Pierwsze kęsy jedzenia są zawsze

ofiarowywane Bogu. Naturalną częścią życia są odwiedziny klasztorów, w których znajdują duchową pociechę. Honorem dla każdej bhutańskiej rodziny jest oddanie jednego syna do klasztoru, żeby został się mnichem.

Z przesłańek religijnych nie poluje się tam na zwierzęta, nie łowi się i ryb. Drzewa, lasy, góry i woda są owiane świętością. W nieprzystępnych miejscach krainy – w wysnioniej Shangri-la, w Krainie Grzmiącego Smoka (bo tak należy tłumaczyć oficjalną nazwę państwa Druk Yul), znajdują się masywy górskie, na których nie stanęła jeszcze ludzka noga, bo góry są siedzibą bogów, a bogom nie można przecież przeskadzać.

Choć przyczajony pomiędzy Tybetem a Indiami Bhutan wielki nie jest, bo o dwa tysiące kilometrów kwadratowych mniejszy od Słowacji, to może imponować różnicami wysokości – 150 metrów nad poziomem morza znajduje się najniższy punkt ziemi bhutańskiej a najwyższa góra to Gangkhar Puensum na granicy z Tybetem (Chinami) osiągnąca 7570 metrów. Zdecydowana część kraju to wielki masyw górski. Ale tuneli, które znamy choćby z Alp, tam nie ma. Z szacunku dla przyrody. I Szwajcarzy ze swoim górskim ementalerem nie potrafią się nadziwić, jak można bez nich funkcjonować. I bardzo dużo terenów jest trudno dostępnych. W samochodach raczej się nie poleca zapinania pasów ze względów bezpieczeństwa, by prędzej wyskoczyć z samochodu, nim runie on w przepaść.

Bronisław Ondraszek

Milí čtenáři, máme pro vás novinku. Budeme pro vás připravovat nový seriál. Bude vždy tematicky zaměřený a bude se vyznačovat graficky přívětivým designem. Pro

intuitivní, jednoduché pochopení pravidel nejrůznějších životních situací. Vždy se budeme věnovat jednomu tématu, např. člověk a pes, člověk a strom, sousedská práva, hřbitovní řád a

další. Témat je nepřeberné množství. Každé z nich bude zpracováno přesně na jednu stránku. Začínáme problematikou našich čtyřnohých členů rodiny.

RB

Občan a pes

poplatek za psa

- výše ročního poplatku je 120,- Kč za jednoho psa.
- týká se všech psů starších 3 měsíců.
- platí se každoročně v březnu.
- za druhého a dalšího psa je stejná sazba jako za prvního.
- poplatek platí pro všechna plemena i křížence.
- výše poplatku se nemění s velikostí psa
- evidují se i lovecky upotřebitelní psi - majitel poplatek neplatí.
- majitel bez odkladu ohlásí uhynulého psa.
- čipování psů obec nevyžaduje.

pravidla pro pohyb psů

- řídí se zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat.
- obec Hrádek nemá vyhlášku o volném pohybu psů.
- pes tedy nemusí mít vodítko ani náhubek, majitel ho však nemůže nechat volně pobíhat. Musí ho mít pod kontrolou.
- při nalezení psa obec dohledá majitele a vyúčtuje mu náklady.
- majitel nesmí psa opustit s úmyslem se ho zbavit, ani ho týrat.
- dle zákona č. 449/2001 Sb. o myslivosti majitel nemůže ponechat na honebních pozemcích psa bez dozoru.

zajímavosti

- v obci je registrováno 305 psů.
- počet plemen - 56 + kříženci
- téměř každá druhá hrádecká domácnost má psa.
- nejčastěji chovaná plemena psů: labrador retrív, německý ovčák, border kolie, jezevčík a zlatý retrív.
- největší chovaná psí rasa v Hrádku je irský vlkodav.
- nejinteligentnější je border kolie.

Poplatek za psa

120

Kč ročně

V Hrádku žije

305

psů

Poplatek až za

3

měsíční psy a starší

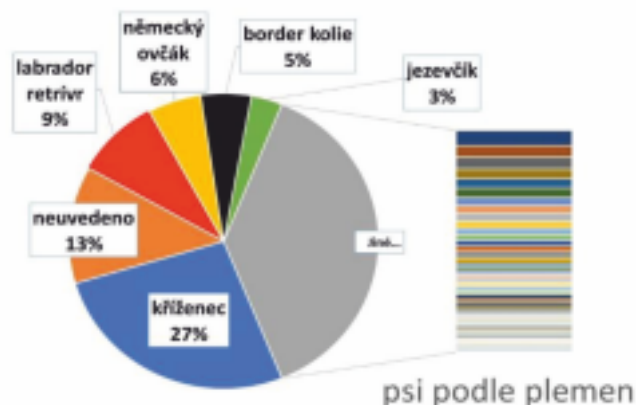
Celkem to je

56

plemen psů

počet evidovaných psů v Hrádku

psi podle plemen

Zima Centru nevadí

Se studenějším větrem a úbytkem denního světla přichází klidnější období roku. Pro Centrum to ovšem neplatí – v něm to totiž bude během podzimu a zimy opravdu žít.

Na přelomu září / října jsme otevřeli první pravidelné zájmové aktivity pro děti i dospělé. Stejně jako loni, i letos jsou nej-

Podzimní vyrábění pro dospělé

Barvy podzimu budou inspirací 18. 10. od 18:00 – 20:00 při tvoření dekorativních věnců. S sebou můžete vzít také zručné dítko.

Cena kurzu, která pokrývá veškerý použitý materiál, je 100 Kč.

Výstava ručních prací

Klub maminek Hrádátka organizuje ve čtvrtek a pátek 16. – 17. 11. svou první prodejní výstavu ručních prací. Těšit se můžete na nejrůznější výtvořky lidské šikovnosti – ručně malovaný porcelán, textil, obrázky na plátně, drobné doplňky do domácnosti, dekorace, bižuterii i něco k zakousnutí v duchu blížících se Vánočních svátků.

Prodejní výstava bude probíhat každý den od 10:00 – 17:00 v sále volnočasového Centra.

Ukázka tvorby jedné z maminek

populárnější pohybové kurzy. Novinkami je cvičení pro nechodící děti s vedoucí rodinného centra Mostků v Mostech u Jablunkova, dynamický FIT DANCE vedoucí tanečnicí na profesionální úrovni a Cvičení nejen pro bolavá záda s fyzioterapeutkou.

Během listopadu chceme rozšířit nabídku kroužků pro ty nejmenší. Pomocnou ruku nám podal jablunkovský Dům dětí a mlá-

Promítání filmu SVĚDOMÍ ČÍNY: Příběh Kao Č'-šenga spojené s krátkou besedou

8. 11. 2017 v 18:15

Narodil se v jeskyni, kde čas určují pouze hvězdy. Kao Č'-šeng překonal na cestě k tomu, aby se stal jedním z nejlepších právníků v Číně, nesmírné útrapy. Lidé ho nazývají „Svědomí Číny“, ale v očích komunistické strany zachází jeho snaha o spravedlnost až příliš daleko. Když si dovolí promluvit o zakázaném tématu porušování lidských práv, je unesen a mučen. Tajná policie drží jeho ženu a děti jako rukojmí. V srdceryvném dilematu si Kao musí vybrat mezi celoživotním hledáním spravedlnosti a láskou k rodině. Příběh o týrání, odvaze a soucitu. Film, který by si neměl nechat ujít nikdo, kdo se chce dozvědět víc o napětí bublajícím pod povrchem dnešní Číny, nebo poznat jednoho z nejvýznamnějších bojovníků za svobodu naší doby.

Účast na této akci je bezplatná a nevyžaduje registraci. Besedu bude provázet Mgr. David Czyž z organizace Lidská práva bez hranic.z.s.

deže, v čele s ředitelem Václavem Pospíšilem a vedoucími pracovníky zájmových útvarů. Na první ovoce navázané spolupráce v podobě rozšířené nabídky kroužků pro děti se můžete těšit už během listopadu. O nabídce kroužků vás budeme informovat prostřednictvím letáčků, webových stránek <http://www.obechradek.cz/moje-obec/centrum-volneho-casu/> a FB profilu „Hrádecké centrum volného času“.

Kurz aromaterapie

V pátek 24. 11. 2017 v 17:00 navštíví Centrum Gabriela Lipus, specialista na příjemnou terapeutickou metodu, která využívá požitek z vůně v kombinaci s ozdravnou silou dotyku k dosažení fyzické i psychické pohody člověka.

Ilustrační foto

Beseda s psycholožkou, tentokrát na téma „Co se děje za zavřenými dveřmi“

Ve čtvrtek 7. 12. v 16:00 bude hostem Mgr. Hana Wiselková, psycholožka poradny ELPIS Třinec, Slezské diakonie. Reč bude o domácím násilí, jeho formách a cestách, jak z toho ven.

Ilustrační foto

Registrace je vyžadována na workshop podzimního tvoření a kurz aromaterapie. Přihlásit se můžete prostřednictvím e-mailu zpravodaj@obechradek.cz, tel. 601 383 111 nebo osobně v Centru volného času, a to nejpozději v den konání akce.

MaŠ

Informační centrum Slezské diakonie - přehled o sociálních službách pod jednou střechou

Slezská diakonie nabízí široké veřejnosti dostupný a jednoduchý přístup k informacím o pestré paletě služeb v sociální oblasti prostřednictvím Informačního centra, kde Vám rádi poradíme i pomůžeme s výběrem vhodné služby. Příchozím i volajícím zde poskytneme informace, zprostředkujeme kontakty na vedoucí pracovníky a sociální pracovníky našich služeb, zjistíme aktuální stav volných kapacit. Kontaktovat nás či k nám zavítat může kdokoli, kdo potřebuje pomoc, chce pomáhat nebo je pečujícím o své blízké a hledá možnosti podpory.

Mohou se na nás obrátit lidé pečující o svého rodinného příslušníka, kteří se zároveň snaží skloubit práci, osobní život a péči o svého blízkého či rodiče hledající odbornou pomoc pro své děti. K ulehčení tohoto nesnadného úkolu Vám doporučíme některou ze služeb denních stacionářů či

odlehčovacích služeb. Stejně tak poradíme lidem v obtížných životních situacích, pro které jsou určeny služby sociální asistence, poradenské služby, nízkoprahová zařízení apod. Pomoc nabízíme rovněž lidem bez přístřeší či lidem závislým na návykových látkách, kteří mohou využít pobytových, ambulantních i terénních služeb.

Slezská diakonie nabízí registrované sociální služby v celém Moravskoslezském kraji také lidem s mentálním, tělesným či kombinovaným postižením, nebo duševním onemocněním a dále také provozuje školy, jež jsou určeny žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Slezská diakonie má pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí a nabízí tak podporu pěstounům a zájemcům o pěstounství. V rámci Informačního centra Vám rádi zodpovíme Vaše dotazy ke všem výše zmíněným aktivitám Slezské diakonie, ale také Vám pomůžeme zorientovat se v nabídce sociálních služeb ostatních poskytovatelů v našem regionu.

Informační centrum Slezské diakonie je také místem setkávání v rámci výstav zaměřených na nejrůznější témata spojená (nejen) se sociální prací a životem Diakonie. Nabízí rovněž možnost zakoupení výrobků ze sociálně terapeutických dílen či

sociálního podniku CHRPA, které Vás nebo Vaše blízké určitě potěší. K oblíbeným patří praktické pomůcky do kuchyně (vkusné vařečky, malované hrníčky, zdobené talíře, džbány, utěrky a mnoho dalších) nebo jiné estetické předměty, které ozdobí Vaš domov.

Na Informační centrum se můžete obrátit v pracovní dny od 8:00 do 16:00 na adrese Dukelská 2096/5a, Český Těšín, či nás můžete kontaktovat na čísle +420 558 764 300 nebo na e-mailu:

informacnicentrum@slezskadiakonie.cz.
Více informací také naleznete na www.slezskadiakonie.cz.

Jsme tady pro Vás.

Nátan Rusnok

pracovník PR, pracovník IC, marketér

informacnicentrum@slezskadiakonie.cz

tel.: +420 558 764 300;

mob.: +420 736 758 695

INZERCE

Oční optika MOJE BRÝLE

moje
brýle

... brýle
nás baví

VÝPRODEJ vybraných brýlových obrub - sleva 50 %

NOVINKA zhotovujeme dioptrické brýle pro sportovce (volejbal, kolo, lyže, ...)

KONTAKTNÍ ČOČKY komplexně od A do Z

BRÝLE PRO AFRIKU a nejen... charitativní sbírka funkčních brýlí

S tímto kuponem získáváte slevu 200 Kč při zhotovení celých dioptrických brýlí. Platnost kuponu do 31. 12. 2017.

www.mojecocky.cz
www.mojebryle.cz

Poliklinika Český Těšín, 1. patro, tel.: +420 730 171 228
Nemocnice Třinec-Sosna, 4. patro, tel.: +420 604 135 720

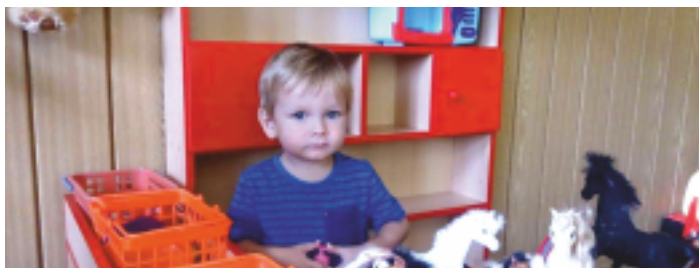
První dny v Mateřské škole - fotopříběh

Každý začátek je těžký...

Julie Mitrengová

První dny bez maminek

Divadlo o Koblížkovi

Svým vypravěčským, hereckým, tentokrát i akrobatickým uměním rozveselila nejedno uplakané očičko, zejména u nových dětí.

Navštívila nás pohádková babička s divadelní pohádkou „Koblížkovo dobrodružství“.

Julie Mitrengová

Dětem se představení moc líbilo

Žáci 1. ročníku od září navštěvují pohádkovou třídu

Jak nám již název napověděl, vyučování dětí budou doprovázet různé pohádky a jejich postavičky. Mimo jiné i populární veverka „Scrat“, ze známého animovaného filmu Doba ledová. Děti pomáhají veverce sbírat její oblíbené žaludy, které mohou získat za svou aktivitu nejen v hodinách, ale i doma.

Mgr. Anna Michalská

Adventní tvoření pro děti a rodiče

Ve středu 29. listopadu 2017

Pořádáme adventní tvoření. O správnou atmosféru se postarají samy děti, které si připraví malé vystoupení ve školní zahradě u stroměčku. Bude možnost vybrat si ze šesti dílniček, ve kterých si děti společně s rodiči vyrobí malý dárek či ozdobu s vánoční tematikou. Po tvoření bude zajištěno malé občerstvení.

Srdečně zveme!

Není čtyřlístek jako Čtyřlístek

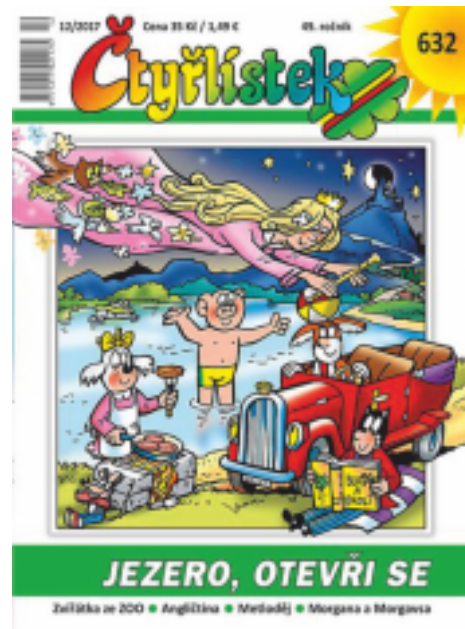
Toto slovo ve mně kupodivu nevyvolává obraz jetele, který „trpí“ anomálií. Čtyřlístek byl pro mě především báječný časopis, na kterém jsem vyrůstala. Když jsem tedy přemýšlela nad letošním tématem třídy, Čtyřlístek byl pro mě jasnou volbou. Čtyři kamarádi – Myšpulín a jeho pokusy,

Piňďa a jeho sportovní duch, Fifinka pečující o vše živé a gurmán Bobík.

Děti se začnou blíže s těmito postavami seznamovat od října, kdy jim v poštovní schránce přistane první dopis. Každá z postavíček je naučí jiné dovednosti – díky Myšpulínovi budou poznávat přírodní roz-

manitosti prostřednictvím pokusů, Fifinka je příučí starostlivosti o rostliny, Bobík jim přiblíží umění kuchařské a s Piňďou podstoupí různé sportovní výzvy. Velice se na realizaci jednotlivých aktivit těším, a především se těším na výsledky práce mých druháčků, protože ty stojí vždy zato.

Mgr. Ria Macurová

Nowy rok rozpoczęty

Rok szkolny 2017 – 2018 zagailiśmy w poniedziałek 4. września o godz. 8.00. Niektórym, według kapryśnych min, wyraźnie się nie chciało, a inni, uśmiechnięci, już nie mogli doczekać by zająć najdogodniejsze miejsce w klasie. Animuszu dzieciom i rodzicom pierwszoklasistów dodawali mili goście: wójt Robert Borski i prezes Macierzy Szkolnej Stanisław Ćmiel.

Od września br. do czerwca następnego roku w polskim subiekcie w Gródku kształcić się będzie 29 uczniów i 26 przedszkolaków. Naukę i wychowanie młodego pokolenia rozpoczęło realizować 7 pedagogów, 1 szkolny asystent i 1

niańka. Nie wszyscy pedagodzy pracują na pełny etat a niektórzy są finansowani z funduszy europejskich. Uczniowie od 1 do 3 klasy uczyć się będą według roczników a dwuletnimi maluszkami w przedszkolu zaopiekuje się niańka. Nauka w szkole nadal kieruje się programem edukacyjnym „Słoneczna szkoła” a przedszkolacy bawić się będą w „Ekoludki”. Na starcie 2017 - 2018 swoim podopiecznym zaproponowaliśmy kółko języka angielskiego, klub czytelniczy, naukę gry na fortepianie, douczanie oraz kółko logopedyczne. To ostatnie zaprowadziliśmy z powodu licznych wad wymowy występujących u dzieci od 1 – 4 klasy.

Planujemy również kilka imprez pozaszkolnych. Już w październiku dzieci

wyjadą na ekskursję do Studia Filmów Rysunkowych w Bielsku Białej, by na własne oczy zobaczyć produkcję Bolka i Lolka czy innych aktualnych filmów animowanych. Przed świętami godowymi odbędzie się wielki jarmark świąteczny przekładany tematycznym programem bożonarodzeniowym. W drugim półroczu, prócz tradycyjnego karnawału, planujemy wystawienie przedstawienia teatralnego, w którym wezmą udział wszyscy uczniowie szkoły. Dzieci mogą się cieszyć również na współpracę ze szkołami w Polsce, różne wyjazdy, wycieczki, dni projektowe oraz nowe, ciekawe zajęcia w świetlicy szkolnej. Nudy nie będzie!

*Kazimierz Cieślak,
dyrektor*

Pierwszoklasiści PSP Gródek

Dětský tábor Indiánská osada

K prázdninám patří letní tábory. Děti z Hrádku měly možnost být na jednom z nich. Tábor, který pořádala Slezská církev evangelická augsburského vyznání v Hrádku, za finanční podpory Obce, probíhal v prostorách sdružení Benjamín v Orlové u evangelického kostela a nesl se v ryze indiánském duchu.

Zázemí je zde jedinečné, těžko hledat v blízkém okolí podobné možnosti. Malí indiáni spí ve stanech s dřevěnou podsadou ve dvojicích. Kolem stanů je velká opločená zahrada s několika hřišti, pískovištěm a průlezkami pro nejmenší osadníky, prostorově menší pergolová jídelna a farní sál, který byl k dispozici pro odpolední a večerní aktivity.

O spokojenost bříšek dětí i vedoucích se staraly 2 šikovné paní kuchařky, které krmitly dohromady téměř 50 hladových krků. O děti pečovalo 10 plnoletých vedoucích a 5 mladších pomocníků – dětí, které již odrostly táborovému věku, ale s táborem se nechtěly loučit. Malé či velké bolístky ošetřil a popoukal táborový zdravotník.

Indiánský den začínal budíčkem a rozvíčkou, po umytí a převlečení jsme se posilnili snídaní a hurá na kmenová setkání, kde děti se svými vedoucími přemýšlely o ctinostech indiána. Po chvíli oddechu se všichni hrnuli na program na faře. Zpívalo se, hrály se hry, luštily rébusy a taky jsme si poslechli několik příběhů o misionářích, kteří šli k Indiánům, aby i oni mohli slyšet evangelium – radostnou zvěst o spasení v Ježíši Kristu.

Po ovocné svačince se děti ve skupinkách střídaly při různých indiánských činnostech. Upekly si svůj indiánský rohlík na klacku nad ohněm, navlékly třpytivý náhrdelník, zkoumaly léčivé schopnosti bylin a cvičily hbitost svého těla. Po obědě tábořiště chvíli ztichlo. Když indiáni nabrali síly, vyrazili k vodním bitvám a na velké hry, kde sbírali body pro indiánský kmen. Body pak byly ozdobou indiánských totemů.

Ani večer nebyla nuda. Hry a fotky z minulého dne nás rozesmály. Den se končil vyprávěným večerníčkem, prokládaným živými vstupy o bílém chlapci, kterého unesli indiáni pro svého náčelníka. Tomu chyběl syn a rozhodl se mladého chlapce Jiřího vychovat jako svého nástupce.

Když již hvězdy svítily a baterky ve stanech zhasínaly, rozloučili se vedoucí uko-

lébavkou zpívanou od stožáru, na kterém vlála táborová vlajka, a pak nastala noc.

Jak se na tábor patří, nechybělo ani noční hlídání vlajky, stezka odvahy v lese, mytí nádobí po hlavních jídlech a hlavně celodenní výlet.

Tentokrát jsme se vydali lanovkou na Pustevny a pak k soše Radegastu a zpět. Nejvíce jsme toužili po vodě Rožnovského koupaliště, protože Pán Bůh nám nadělil snad nejteplejší týden prázdnin.

Nejméně rok budeme vzpomínat na vše, co jsme prožili - na svědění spousty komárů štípanců, na bouři s větrem, která odsunula stanovou plachtu či celý stan z dřevěné základny a dešť, který promočil majetek některých osadníků, na krvavý den se dvěma táborovými úrazy i teplo před kterým nešlo utéct.

Bylo nám dobře, finančně nás podpořila obec Hrádek, za což mockrát děkujeme, a vše další nám svou svrchovanou péčí pojistil Nejvyšší Nebeský Náčelník všech indiánů i tvářích různých barev.

*Náčelnice z osady Orlí hnízdo
Zdeňka Adamková*

Chatky v Orlové poskytly malým indiánům potřebné zázemí

Stolní fotbal měla v oblíbě i děvčata

Každý správný indián musí umět střílet z luku

..a osedlat cokoli osedlatelného...

Srdečně zveme!

NOC NA FAŘE

**4. - 5. listopadu 2017
pro děti od 6 do 11 let**

Večerní hra (stezka), společné hry, film, čtení na dobrou noc, nedělní setkání.....

Počet míst omezen,
hlase se na tel.č. 723793626
Zdenka Adamková

Všechno má určenou chvíli a veškeré dění pod nebem svůj čas. *Bible, Kazatel 3,1*

Byl čas, kdy ve Farním sboru Slezské církve evangelické a.v. v Hrádku sloužil jako pastýř svěřenému sboru pastor Mgr. Erich Bocek. Byl to čas, kdy na základě Božího slova budoval a povzbuzoval, kdy společně se sborovníky prožíval mnohé hezké a radostné chvíle. Byl to ale také čas, kdy důvodů k radosti moc nebylo. Chci mu tímto jménem našeho sboru

moc poděkovat za 23 letou službu v Hrádku a přát mu na novém místě v Tránovicích hodně Božího požehnání.

Od července letošního roku převzali péči o sbor vikář Mgr. Rastislav Pečeňa a administrátor em. biskup Jan Waclawek. Přeji i jim hodně moudrosti a lásky ve službě na Boží vinici v Hrádku.

Marta Czyžová, kurátorka sboru

Em. biskup Jan Waclawek

Rastislav Pečeňa

Být jako děti

Dětství, každý by o tom mohl vyprávět, protože každý byl jednou dítětem. Věřil věcem, které v něm dnes vyvolávají lehký úsměv na tváři, zcela jinak vnímal okolní svět. Jsem otcem čtyř dětí, i když ty nejstarší již nikdo dětmi nenazývá, a já je již nevedu za ruku a neslibuji hračky. Škoda, to byly krásné časy! Je úžasné moci trávit čas s dětmi. Je to velká radost být jednoduše tátou.

Když v televizi sledujeme politiku, vidíme, jak se každý snaží vyšplhat na tu

nejvyšší židli. Lidé se zaprodávají představně moci, ale když už něčeho dosáhnou, zjišťují, že to nestačí a mnohem více si přejí, aby je někdo miloval. Chtějí usínat s klidnou myslí a mít pokoj v srdci. Svět kolem se ptá: „Kdo je nejdůležitější?“ a Bůh ve svém Slovu nám dává určitou lekci. V tom velkém závodě o dosažení kariéry a vlivu na tomto světě se taková otázka objevila v srdcích Ježíšových učedníků a apoštolů.

V uvedené pasáži z Matoušova evangelia nás Ježíš učí tím, že nám dává za příklad děti. Říká, abychom se na ně podívali a něco v nich uviděli. Náboženství nám někdy dává klamný obraz Ježíše sedícího na krásné louce v bílém šatu a k němu se hrnou čisté a hodné děti, které byly určité vybrány z té nejlepší třídy. Ale tak tomu ve skutečnosti není. V životě vidíme zašpiněné, usmrkané děti s umouněnými oblčejí a otlučenými koleny, kterým je třeba připomínat, aby se převlékly nebo vykoupaly, protože divně voní. Takové děti nejspíš právě spadly ze stromu a vlasy mají jak vrabčí hnízdo, na rozdíl od dětí ze svatých obrázků, které mají účes jako z katalogu. Právě takové děti však volá Ježíš, bez předchozí přípravy celého týmu pastorů, kněží a apoštolů. Takového roztěkaného umouněnce, který se v letu na zavolání zastavil, Ježíš v našem příběhu postavil doprostřed davu se slovy: „Jestli nebudete jako

ony... tak ani nemyslete na to, že byste vešli do nebeského království!“ Ježíš se nesažal před lidmi dobře vypadat, byl opravdový a učil druhé žít opravdový život. Proto ta otázka pro dnešek: Čemu se můžeme naučit od našich dětí?

To nejdůležitější je, že děti nás učí, jak žít z milosti. Nemají peníze a všechno berou zadarmo. Jediné, co mohou říct je „děkuji“. Slovo, které je od nich nejčastěji slyšet kromě „máma“ a „táta“ je „DEJ“. Teprve později se naučí, že v životě vše něco stojí, ale po většinu svého dětství přijímají věci darem. Je to lekce toho, jaký postoj by chom měli zaujmout před Bohem. To nejdůležitější má

pro nás Bůh zadarmo a chce nás obdarovat. Zadarmo neznamená, že to nic nestálo, ale že jsme to nebyli my, kdo zaplatil.

Druhá lekce, která se mne dotýká, když pozoruji děti, je jejich upřímné přijetí lásky. Upřímnost ve všem je velkou lekcí, kterou nám děti dávají. My dospělí víme, jak se tvářit v kostele, v obchodě, jak na procházce, ale děti se smějí, když jsou šťastné a pláčou, když jsou zraněné. Když bychom se jich zeptali na důvod radosti nebo smutku, zcela určitě neuslyšíme žádnou „kulturní nepravdu“. Dá se říci, že za normálních okolností jsou děti velmi upřímné.

Další krásná lekce od dětí je jejich nádherná pokora a závislost, za kterou se nestydí, protože se nepovažují za soběstačné. Někdy na to zapomenou, to například když chtějí ve dvou letech samy do lesa... Jednou jsem slyšel prázdninový příběh o tom, jak se tříletý syn mého známého odešel koupat do moře a dostal se příliš daleko od břehu. Polekal se nárazů vln, které ho vyvracely a tak se chytil sloupku vlnolamu. Rodiče si až po chvíli uvědomili, že nejmladší syn chybí. Otec ho v panice začal hledat v koupajícím se davu, až ho s velkou úlevou spatřil pevně se držící sloupku vyčnívajícího z mořského dna. Když se ho pak zeptal: „Co jsi tam dělal?“, syn mu s odzbrojující upřímností odpověděl: „Věděl jsem, že si pro mne přijdeš.“ Chceme se od

nich učit? Není to lekce o našem Bohu? Ať nikdo neříká, že se nikdy v životě nedostal na „hlubokou vodu“.

Čemu ještě se můžeme od dětí naučit? Důvěry, která je v nich. Děti si nedokážou představit, že by přestaly být dětmi svých rodičů! V dětských domovech jsem viděl malé děti, které jako jediné stále věřily svému tátovi opilci nebo mámě, která se octla ve vězení. Věřily jim navzdory celému světu. Byly živoucí lekcí lásky a dobra. Pokud dítě nezakusí zranění, jde s důvěrou ke každému. Pamatuji si, jak jednou naše děti objaly pošťáka a uvítaly ho jako čestného hosta a já jsem se mu omlouval za tu přemíru lásky. Takové jsou děti. I ty nejneštěmější ti důvěřují, když jim dáš jídlo, oblečení a mluvíš s nimi. Podobně i nás chce Bůh skrze tisíce veršů v Bibli přesvědčit o své lásce, která vede k nádherné věčnosti. Čeká na nás a chce nám být blízko. Myslím si, že není nic krásnějšího než být Božím dítětem!

Když naše děti byly úplně malé a já jsem se vracel domů po delší cestě, co mne čekalo za dveřmi domova? Naprostá tlačenice a výkřiky radosti: „táta, táta, táta!“... a navíc skákání a věšení se mi kolem krku. Tenké hlásky se mi snažily co nejrychleji povyprávět všechno, co se stalo, když jsem tam nebyl. Za minutu jsem věděl, kdo něco rozbil, kdo byl nemocný, co dělal křeček, prostě všechno. Nezáleželo na tom, jak náročný jsem měl den a jakou náladu jsem měl, slovo „táta“ vyslovené a vykřičené s láskou a radostí učinilo z našeho domova šťastné místo!

Všichni rodiče vědí, co mám na mysli. Píši o tom, protože náš vztah s Bohem se zkomplikoval tolika různými instrukcemi a podmínkami. Co kdybychom to zkusili prostě jen tak jednoduše jako naše děti? To je moje malá osobní lekce, kterou jsem si vzal od dětí. Mé dětství je už jenom vzpomínkou, ale to, že oslovuji Boha: „Otče náš“ mi připomíná, že v nebi mám Tátu a jsem Jeho dítě. Aramejské slovo „Abba“ znamená tatínek a Bible nám říká, abychom se takto obraceli k našemu Bohu. Zkus, když budeš sám, zašeptat k Otcí v nebi: „Tatínku.“ a potom mu jednoduše povyprávěj, co se děje ve tvém životě.

Mirek Kulec, pastor CB Hrádek

Z letošního tábora Církve bratrské

Přehled služ

	telefon	pondělí		úterý			
Obecní úřad	558 551 311	7:00 - 11:00	12:00 - 17:00	7:00 - 11:00	12:00 - 14:30	7:00 - 11:00	
Centrum společných služeb	558 551 315	8:00 - 12:00	13:00 - 15:30		13:00 - 15:30		
Knihovna	558 551 317		12:00 - 17:00				
Pošta	558 551 318	8:00 - 11:00	13:00 - 17:00	8:00 - 11:00	13:00 - 16:00	8:00 - 11:00	
Zubní lékař	558 551 331	8:00 - 15:00		8:00 - 15:00		8:00 - 11:00	
Praktický lékař	558 551 319	12:00 - 20:00		6:00 - 12:00		9:00 - 12:00	
<i>Změna od 1. 1. 2018</i>		12:00 - 15:00		6:00 - 12:00		10:00 - 12:00	
Dětský lékař	558 358 011			13:00 - 14:30			
Kadeřnictví	733 226 327	8:30 - 15:00	od 16:00 objednávky	8:30 - 13:00	od 16:00 objednávky	8:30 - 15:00	
Prodejna Hruška	602 525 434	7:00 - 18:00		7:00 - 18:00		7:00 - 11:00	
Pekařství Bajusz	558 340 884	6:00 - 17:00		6:00 - 17:00		6:00 - 11:00	
Harcowianka	792 372 288	6:30 - 17:00		6:30 - 17:00		6:30 - 11:00	
Domácí potřeby	731 505 815	7:30 - 17:00		7:30 - 17:00		7:30 - 11:00	
Květinka	723 572 922	zavřeno		8:00 - 17:00		8:00 - 11:00	
Stavebniny	558 320 021	7:00 - 17:00		7:00 - 17:00		7:00 - 11:00	
Restaurace u Bureho	558 551 344	10:00 - 22:00		10:00 - 22:00		10:00 - 11:00	
Restaurace Harcoff	603 504 833	14:00 - 23:00		14:00 - 23:00		14:00 - 15:00	
Restaurace Belko	776 310 357	15:00 - 22:00		15:00 - 22:00		15:00 - 16:00	
Bar U řezníka	724 667 453	14:30 - 22:00		14:30 - 22:00		14:30 - 15:00	
Chata Hrádek	558 321 904	9:00 - 18:00		9:00 - 18:00		9:00 - 10:00	
Chata na Filipce	777 652 457	10:00 - 17:00 (léto) 10:00 - 15:00 (zima)		10:00 - 17:00 (léto) 10:00 - 15:00 (zima)		10:00 - 11:00 10:00 - 11:00	
SCEAV - bohoslužby	603 727 782	Střídavě dvě neděle na 8:30 a dvě neděle na 10:00					
LECAV - bohoslužby	731 774 934	Střídavě dvě neděle na 8:30 a dvě neděle na 10:00					
CB - bohoslužby	604 438 081						

eb v Hrádku

středa		čtvrtek		pátek		sobota	neděle
12:00 - 17:00	7:00 - 11:00	12:00 - 14:30	zavřeno		zavřeno	zavřeno	
		13:00 - 15:30	8:00 - 12:00				
12:00 - 17:00					zavřeno	zavřeno	
13:00 - 17:00	8:00 - 11:00	13:00 - 16:00	8:00 - 11:00		zavřeno	zavřeno	
0 - 15:00	8:00 - 15:00		8:00 - 11:00		zavřeno	zavřeno	
0 - 17:00	6:00 - 14:00		neordinujeme		zavřeno	zavřeno	
0 - 13:00	6:00 - 20:00		6:00 - 		zavřeno	zavřeno	
					zavřeno	zavřeno	
od 16:00 objednávky	8:30 - 15:00	od 16:00 objednávky	8:30 - 15:00	od 16:00 objednávky	zavřeno	zavřeno	
0 - 18:00	7:00 - 18:00		7:00 - 18:00		7:00 - 12:00	 0 - 12:00	
0 - 17:00	6:00 - 17:00		6:00 - 17:00		6:00 - 11:00	zavřeno	
0 - 17:00	6:30 - 17:00		6:30 - 17:00		6:30 - 12:00	zavřeno	
0 - 17:00	7:30 - 17:00		7:30 - 17:00		7:30 - 12:00	zavřeno	
0 - 17:00	8:00 - 17:00		8:00 - 17:00		8:00 - 12:00	9:00 - 12:00	
0 - 17:00	7:00 - 17:00		7:00 - 17:00		7:00 - 12:00	zavřeno	
0 - 22:00	10:00 - 22:00		10:00 - 22:00		10:00 - 22:00	10:00 - 22:00	
0 - 23:00	14:00 - 23:00		11:00 - 24:00		11:00 - 24:00	11:00 - 23:00	
0 - 22:00	15:00 - 22:00		15:00 - 22:00		15:00 - 22:00	10:00 - 22:00	
0 - 22:00	14:30 - 22:00		14:30 - 24:00		14:30 - 24:00	14:30 - 22:00	
0 - 18:00	9:00 - 18:00		9:00 - 18:00		9:00 - 18:00	9:00 - 18:00	
17:00 (léto) 15:00 (zima)	10:00 - 17:00 (léto) 10:00 - 15:00 (zima)		10:00 - 17:00 (léto) 10:00 - 15:00 (zima)		10:00 - 17:00 (léto) 10:00 - 15:00 (zima)	10:00 - 17:00 (léto) 10:00 - 15:00 (zima)	
10:30. Při významných událostech se konají bohoslužby mimo neděle, dle Programu bohoslužeb.							
10:30. Při významných událostech se konají bohoslužby mimo neděle, dle Programu bohoslužeb.							
						9:30	

Alvarez 2017

Letos v srpnu to bylo již po desáté, co se na samotě u lesa v Hrádku uskutečnilo setkání otců se svými dětmi. Organizátorem projektu určeného tatínkům, kteří chtějí prožít 4 dny se svými dětmi v lůně hrádecké přírody a posílit tak vzájemné vztahy, je sdružení RK Hrádek. Hlavním cílem každého ročníku je ukázat dětem nejen naše přírodní bohatství, ale i zažít dobrodružství, prohloubit přátelství a něco nového je naučit.

Tento jubilejní ročník nesl název: Cesta do pravěku, aneb hledání Božích zázraků v nádherném světě. Šlo se nás 12 otců a 33 dětí. Byl to jedinečný čas strávený bez elektřiny. Pro pitnou vodu jsme chodili ke studánce, myli jsme se v potoce a venku jsme byli za každého počasí. Spali jsme ve stanech na louce, vařili jsme si v kotlíku nad ohněm a večer společně zpívali u táboráků.

První den, po tom co se každá rodina originálním pravěkým způsobem představila, byli všichni rozděleni do 4 družstev – pravěkých tlup. Po celou dobu plnili úkoly, za něž dostávali zrní, které na závěr sloužilo pro obživu tlupy a závěrečné hodnocení. Hlavním úkolem pravěkých tlup bylo postavit si své pravěké obydlí, které muselo obsahovat přístřešek, zbraně, šperky, ohniště a to všechno jen z materiálů, které dal les. Dále vymyslet název tlupy, pokřik a společný tanec.

V pátek jsme zažili celodenní putování po hrádeckých lomech, spojené s plněním úkolů, poznáváním přírody a soutěžením. Obzvláště se všem líbila hra, při které se tvořila slova z vlastních těl. Pak děti zdolávaly skálu v lomu za pomoci lana. Po návratu do tábora hrály fotbal a za tmy se vydaly na stezku odvahy.

Sobotní, předposlední den, byl velice pestrý. Dopolední program započal výrobou dárků pro naše maminky – náramku nebo řetízku z barvených těstovin, pokračoval odléváním pravěkých trilobitů,

vařením společné husté polévky pro 45 hladových krků a uzením masa na večerní slavnost. Odpoledne děti ve velké hře hledaly pravěký poklad. Protože byly moc šikovné, poklad opravdu objevily. Navečer nás navštívil náš pan starosta Robert Borski, aby nám povykládal o hrádecké flóře a fauně. Dětem se vyprávění moc líbilo a svými četnými dotazy, nejen o přírodě, starostu plně zasypaly. Večerní opékání párků a společný čas písní za doprovodu dvou kytar, houslí a píšťalky, navodil příjemnou večerní atmosféru, která nevdala ani okolnímu ptactvu.

Poslední den proběhlo vyhodnocení celotáborové hry, tlupy ukázaly a okomentovaly svá pravěká obydlí, následoval úklid a závěrečné focení.

Je radost spolu trávit čas v přírodě, poznávat a pozorovat Boží svět kolem a zažívat dobrodružství s těmi, které máme rádi. Pak není třeba mobilů, počítačů, televizí ani her pro vyplnění našeho volného času.

Daniel Szotkowski, vedoucí tábora

Jedna tlupa vytvořila společně název družstva. Víte, jak se jmenovali ?

I chlapi umí společně dobře vařit

Vlastnoručně vytvořený dárek pro maminku

Tak zase za rok!

Srdečně zveme!

Adventní koncert

v sobotu
25. listopadu 2017
v 17:00

Rádi bychom vás pozvali na vánoční Adventní koncert, který se uskuteční v sobotu 25. listopadu 2017 v 17:00 ve Sboru církve bratrské v Hrádku.

Akce Klubu seniorů

Od posledního vydání Hrádeckých novin uběhl nějaký čas, a proto bychom se s vámi opět rádi podělili o zážitky z akcí Klubu seniorů. Pravidelný zájezd na týdenní pobyt do termálního koupaliště v Podhájské jsme absolvovali letos už po čtvrté, tentokrát v termínu 18.6. - 24.6. Počasí bylo nádherné, snad až příliš horké, a tak jsme využívali koupání k nabrání dalších sil, k relaxaci, léčení neduhů stáří a hlavně ke společné pohodě v kolektivu. Jezdíme několika auty, která jsou plně obsazena. Ubytování máme vždy na stejném místě, nad koupalištěm u lesa, v klidu mimo ruch. Pokud to bude možné, příští rok oblíbenou dovolenou zopakujeme.

Červenec jsme využili k opékání párků v krásném prostředí Oázy klidu. Všichni velice rádi využíváme perfektně a esteticky vybavené kuchyně i terasy. Druhý prázdninový měsíc byl doslova nabitý akcemi, jak

našimi, tak obecními.

Pátý srpen jsme zahájili turnajem v pétanque, v souboji se soutěžícími ze Skoczowa, kdy družstvo mužů turnaj vyhrálo a ženské družstvo skončilo na třetím místě. Radost byla samozřejmě velká.

Slavnosti Belka v tomto roce bohužel znamenalo nepříznivé počasí, změna místa konání a proto i malá účast. Vždy se snažíme na stánkový prodej co nejlíp připravit, věnujeme tomu spoustu času, a tak je škoda, že to nevyšlo úplně dle představ. Počasí zatím neovládáme, a tak snad příště.

Týden po slavnostech Belka pořádali hasiči soutěž pro spolky. Ani tato soutěž se neobešla bez naší účasti. Nebyla to až tak velká sláva jako v pétanque, ale alespoň jsme nebyli poslední. Když srovnáme věkový rozdíl ostatních družstev, nejsme jako senioři až tak neschopní. Podstatou je hlavně účast a radost ze soutěžení.

Za Klub seniorů
Miroslava Pavlíková
a Helena Karkošková

Radost z vítězství v hasičské soutěži spolků

Máme rádi hory

Přestože všichni bydlíme v horském prostředí, lákají nás i výstupy na jiné vrcholky. Pro ty, kteří ještě mají více sil a zdravější nohy, organizují manželé Widenkovi výlety do Tater, a to hned několikrát do roka. Těm, kteří by to případně nevládli, jsme vždy připraveni zajistit výlet minibusem do Jeseníků, s výstupem na vrchol Pradědu. Přestože to letos vypadalo, že všichni vrcholu nedosáhnou, nebyla to pravda. Pomalu se nahoru dostali všichni,

včetně p. Pavlíka na invalidním vozíku. Je důležité zdůraznit, že bez pomoci Petra Karkošky, Karla Widenky a Karla Pilcha by se nahoru nedostal. Děkujeme. Jen pro pobavení, součet let všech členů výletu na Praděd bylo 1311, což je v průměru na člena 69 roků. Myslíme si, že to stojí za uznání.

6. září několik členů klubu vystoupalo na Lysou horu. Pro ty, kteří by tento výstup nemohli absolvovat, zajistíme příště autobus až na vrchol. Ale to už jsou plány do příštího roku.

Za Klub seniorů Miroslava Pavlíková a Helena Karkošková

Na vrcholu Pradědu

Myslivci v boji s divočáky

Myslivecký spolek Čisovky Hrádek neustále čelí novým výzvám. V současné době se jedná zejména o redukci černé zvěře (divočáků). Honitba tohoto spolku se totiž nachází v oblasti intenzivního lovu černé zvěře, přičemž jeho lov má zamezit šíření nákazy moru prasat. Tato iniciativa si klade za cíl silně redukovat stavy prase divokého tak, aby k přenosu ze zamořené oblasti v okrese Zlín, v ideálním případě, vůbec nedošlo. Odstřel je

obtížný, protože se loví zejména v noci a často v plodinách, které poskytují zvěři výborné krycí podmínky (jako např. kukuřice, pšenice atd.). Po ulovení je lovec povinen odevzdat vzorky k testování na mor prasat a standardně na výskyt svařovce. Lovci následně náleží zástředně ve výši 1 000,- Kč. Členové místního spolku se zapisují na pravidelné kontrolní služby v oblastech s vyšším výskytem prasat. Tyto hlídky se v praxi vyplatily a členům spolku se odlov daří, a to i díky podpoře Obecního úřadu Hrádek, jemuž bychom tímto chtěli poděkovat.

Jan Targa

Ilustrační foto | Prase divoké

Turnaj zakončil malým tenistům prázdniny

Celkem šest chlapců a jedna dívka se zúčastnili tenisového turnaje pořádaného hrádeckým Tenisovým klubem u příležitosti konce letních prázdnin. Mladí hráči tvrdě bojovali o každý míček, avšak do finále se nakonec probojovala Natalie Pyszko a Jan Szotkowski. Přestože to zprvu vypadalo, že bude mít navrch Honza, ve velmi vyrovnaném souboji vyhrála Natálka. Na třetím místě nakonec skončil Vojta Janík. Dětem k vítězství gratulujeme a těšíme se na jejich další tenisové úspěchy.

J. P.

Hasičské závody v Hrádku

Vsobotu 26. 8. 2017 počasí přálo, bylo slunečno a hasiči chystali náradí na tradiční noční hasičskou soutěž v požárním sportu o putovní pohár starosty Obce. Před hlavní soutěží, která startovala ve večerních hodinách, se odpoledne konal již druhý ročník recesistické soutěže v požárním útoku. Mezi sebou urputně bojovalo 6 přihlášených družstev složených z členů místních spolků - senioři, myslivci, hokejisti, zastupitelé, fotbalisti a PZKO. Boje byly urputné, rozhodčí neuplatitelní a digitální časomíra nekompromisní. Vítězem amatérské soutěže se stali hokejisté, kteří spolu s ostatními závodníky od sponzorů obdrželi pamětní medaile spolu s lahví šampusu.

Po vyhodnocení odpoledního klání a menší pauze, se začalo bojovat „opravdově“. Za příjemného pološera, při zapálených pochodních, se do boje pustilo 7 družstev žen a 21 družstev mužů. V kategorii žen excelovalo družstvo z Mistřovic, druhé místo získaly ženy z Dolní Lištné, třetí byly ženy ze

Stanislavic. Hrádecký ženský tým skončil na 6. místě.

Muži bojovali se vši vervou. Tým z Mistřovic vyhrál i v této kategorii a protože to bylo jeho 3. vítězství v řadě, odvezl si s sebou už nadobro i putovní pohár starosty. Druhé místo obsadili muži z Čierneho – zahraniční host soutěže, bronz si odnesli závodníci z Chotěbuzi. Hrádečtí na pomyslnou bednu pro vítěze ani v této kategorii nevstanuli – skončili na 5. místě.

Závody probíhaly v poklidu, v uvolněné náladě – bez stresu, ale fair play podle daných pravidel. Poučení minulým ročníkem jsme už od úplného začátku akce zajistili bohaté občerstvení, což se setkalo s pozitivní odezvou. Vydařenou akci podpořilo zajisté i větší množství diváků a fanoušků, pohodové počasí a třešničkou na dortu byl půlnoční ohňostroj financovaný z darů sponzora.

Bronislav Starzyk

Členové soutěžních družstev odpolední soutěže obdrželi pamětní medaile

Vítězem odpolední amatérské soutěže byl tým hokejistů

Noční soutěž patřila zkušenějším

Noční soutěž patřila zkušenějším

Započala osmá sezóna Beskydské Amatérské Hokejové Ligy

Další ročník B AHL, jak se lize zkráceně říká, odstartoval prvními zápasy už ve čtvrtek 21. září. O titul mistra se letos utká 10 týmů, včetně úspěšného hrádeckého HC Hrádek - pětinašobného vítěze, kterému však v prvních dvou zápasech zatím štěstí nepřálo.

Podrobné informace o tom, jak si Hrádečtí vedou, najdete

na facebooku HC Hrádek. Souhrnné informace o dalších týmech, statistiky, rozpisy utkání a zajímavosti z průběhu soutěže jsou postupně aktualizovány na nově vytvořených webových stránkách www.bahl.cz a facebookové stránce „Beskydská amatérská hokejová liga – B AHL“.

Maš

Kolo B AHL	Datum, čas, soupeř utkání
1.	21.9. čtvrtek 20:00 HRÁDEK - TORPEDO
2.	28.9. čtvrtek 20:00 BULDOCI - HRÁDEK
3.	3.10. úterý 20:00 NEBORY - HRÁDEK
4.	12.10. čtvrtek 21:30 HRÁDEK - IMPERATORS
5.	19.10. čtvrtek 21:30 HRÁDEK - STRÍTEŽ
6.	24.10. úterý 21:30 HRÁDEK - PANTERS
7.	31.10. úterý 20:00 MONSTERS - HRÁDEK
8.	9.11. čtvrtek 21:30 HRÁDEK - MOSTY
9.	14.11. úterý 21:30 KOZUBOVÁ - HRÁDEK
10.	21.11. úterý 20:00 TORPÉDO - HRÁDEK
11.	28.11. úterý 20:00 HRÁDEK - BULDOCI
12.	5.12. úterý 21:30 HRÁDEK - NEBORY
13.	12.12. úterý 21:30 IMPERATORS - HRÁDEK
14.	21.12. čtvrtek 21:30 STRÍTEŽ - HRÁDEK
15.	???. V HAVÍŘOVĚ HRÁDEK - PANTERS
16.	9.1. úterý 20:00 HRÁDEK - MONSTERS
17.	16.1. úterý 21:30 MOSTY - HRÁDEK
18.	23.1. úterý 20:00 HRÁDEK - KOZUBOVÁ

Wyjazd integracyjny

Dzięki wsparciu finansowemu naszego Urzędu Gminy udało nam się zrealizować wyjazd integracyjny na Herczawę. Udział w dwudniowej imprezie wzięły dzieci z polskiego przedszkola i szkoły wraz ze swoimi rodzicami, członkami Macierzy Szkolnej. Część uczestników dotarła na Herczawę samochodami, niektórzy postawili na wycieczkę pieszą z Bukowca. W miejscowym domu kultury czekał na nas smaczny obiad, po którym wyruszyliśmy na szlak wiodący z centrum gminy przez Jaworzynkę na trójstyk, miejsce gdzie spotykają się granice trzech państw: Republiki Czeskiej, Polski i Słowacji. Słoneczna pogoda zapewniła nam uroczne widoki, było na co patrzeć. Niektórzy z nas byli na trójstyku po raz pierwszy lub po

wielu latach przerwy. Krajobraz zmienił się mocno, na trójstyk wiedzie nowa droga, wybudowano schody, powstają nowe zabudowania. Dzieciom spodobała się jednak najbardziej możliwość odwiedzenia w ciągu kilku minut aż trzech państw, niektóre pokonały trasę kilkakrotnie. Po krótkiej przerwie na trójstyku wyruszyliśmy w kierunku Herczawy. Po drodze na dzieci czekała niespodzianka, jazda na kucykach i ich tresura, którą zapewnił nam wójt Herczawy, Petr Staňo wraz ze swoją córką. Kolejnym punktem na trasie była nowo otwarta palarnia kawy, gdzie odpoczęliśmy przy kawie i mlecznych napojach. Po długim spacerze wróciliśmy głodni. Czekaly na nas pączki i kielbaski z grilla. Resztę dnia spędziliśmy przy szkole, do dyspozycji mieliśmy boisko, z którego korzystali przede wszystkim chłopcy

grający w piłkę. Kiedy odbiła godzina ósma i zrobiło się ciemno, każde dziecko otrzymało w prezencie latarkę czołową. Wszystko za sprawą szlaku dla odważnych dzieci wiodącego od szkoły do groty z figurą Najświętszej Marii Panny, która znajduje się w lesie. Dzieci wyruszyły na trasę w małych grupach, każdej z nich towarzyszyła dorosła osoba. Droga przeplatana była wielością strasznych dźwięków i przeszkód. Wieczorna wycieczka do ciemnego lasu była dla nich niezapomnianym przeżyciem. Nagrodą za odwagę były dla nich sztuczne ognie, które zakończyły sobotni program. Ostatnią atrakcją było dla dzieci spanie w śpiworach w miejscowym domu kultury. W niedzielę rozjechaliśmy się do domów pełni wrażeń i zadowoleni ze wspólnie spędzonych chwil.

Magdalena Ćmiel

Foto | Tomasz Dudys

W kierunku Miasta Królów Polski

Celem tegorocznej wycieczki naszego Koła PZKO, która odbyła się w dniach od 9 do 10 września, była Wieliczka i Kraków. Pierwszym przystankiem była Kopalnia Soli Wieliczka – zabytek na liście UNESCO odwiedzany rocznie przez ponad milion turystów z różnych krajów świata. Na trasie turystycznej liczącej niespełna 3 km czekały na naszych zwiedzających komory solne, kaplica, podziemne jeziora, rzeźby w soli, dzieła sztuki, ale także maszyny i narzędzia górnicze. W trakcie zwiedzania pokonali 800 schodów i zeszli na głębokość 135 metrów pod ziemię. Nie obeszło się bez opowieści nt. historii i legend tej wyjątkowej kopalni. – Do kopalni weszli wszyscy, nawet osoby cierpiące na klaustrofobię. Początek był całkiem trudny, musieliśmy zejść w dół po wielu schodach, ale było warto. Zobaczyliśmy piękne wnętrza, mieliśmy też okazję zasmakować solanki, która okazała się

jeszcze bardziej słona od soli. Zwiedzanie trwało trzy godziny, ale na szczęście mogliśmy skorzystać z podziemnych restauracji. Cały kompleks był przepiękny, było na co patrzeć, niesamowita była m.in. katedra solna, w której organizowane są nabożeństwa i koncerty – ocenia Tomasz Pilch, wiceprezes gródeckiego Koła PZKO dodając anegdotę o powrocie na powierzchnię. – Na górę wyjechaliśmy czteropiętrową windą. Każde piętro miało pomieścić 9 osób, jednak dla Góroli okazała się ciasna. Ostatnią osobę do naszej windy dosłownie wciśnięto – dodaje z uśmiechem Pilch. Kolejnym punktem wycieczki był Kraków, konkretnie Fabryka Emalia Oskara Schindlera obrazująca zarówno historię fabryki, w której w czasie II wojny światowej zatrudniani byli zagrożeni esterminacją Żydzi, jaki i stałą wystawę dokumentującą okres niemieckiej okupacji miasta w latach 1939-1945. Sobotni program był intensywny. Wieczorem uczestnicy przeznaczili na relaks. Część osób jednak postawiła na spacer po jednej z najbardziej popularnej dzielnicy Krakowa. – Po zakwaterowaniu

się w hotelu i zaliczeniu kolacji doładowaliśmy baterie i umówiliśmy się z naszym przewodnikiem na Kazimierzu. W tramwaju mieliśmy perypetie z zakupem biletów, ponieważ nie mieliśmy dostateczną ilość drobnych monet, ale w końcu daliśmy radę. Kazimierz tętni życiem, wszystkie lokale były wypełnione po brzegi. Znaleźliśmy jednak wolne miejsce i w nagrodę wypiliśmy zimne piwo. Drogę do hotelu, która liczyła ok. 6 km pokonaliśmy na piechotę. Rano wstawało nam się z łóżka bardzo ciężko – wspomina Tomasz Pilch. Niedzielę rozpoczęto wymarszem na Kopiec Kościuszki, resztę dnia spędzono przede wszystkim na Starym Mieście. Zabraknąć nie mogło Zamku Królewskiego na Wawelu, Rynku z Sukiennicami, Kościołem Mariackim i Pomnikiem Mickiewicza. Po zwiedzaniu historycznego centrum miasta miał każdy chwilę czasu wolnego, by móc zakupić pamiątki lub usiąść w cukierni czy restauracji. Do Gródka wracano wieczorem, wszyscy byli pełni wrażeń i pozytywnej energii.

Magdalena Ćmiel

Pracowite lato w PZKO

Lato kojarzy się zwykle z wakacjami, jednak w gródeckim Kole PZKO najczęściej z przygotowaniem do „Górskiego Święta” i gminnego „Święta Bełka”. Na obydwie sierpniowe imprezy nasze Koło zapewnia stoisko z daniami regionalnymi.

Na „Gorola” przygotowaliśmy w tym roku 170 sztuk zbójceckich, 160 jelit z kapustą, nie zabrakło oczywiście

górolskich kanapek, kołaczy z twarogiem, makiem i śliwkami oraz placków, do przygotowania których wykorzystaliśmy 170 kg ziemniaków. Tegoroczna jubileuszowa edycja była bardzo udana, wysprzedaliśmy prawie wszystko – ocenił prezes MK PZKO w Gródku, Stanisław Wolny. „Gorol” to nie tylko przygotowanie smacznych dań, ale także sprzątanie „budy” po rocznej przerwie, zapewnienie obsługi, zawożenie towaru do Lasku Miejskiego w Jabłonkowie oraz zorganizowanie wozu alegorycznego. Tematem przewodnim naszego wozu byli w tym roku pszczelarze.

W przypadku „Święta Bełka” Koło PZKO skupia się na pieczeniu placków na blasze oraz sprzedaży napojów i trunków.

Lato jest nadal sporo. Obecnie skupiamy się na przygotowaniach do obchodów 70-lecia PZKO oraz 50-lecia naszego Domu PZKO. Uroczysty Jubileusz, na który już teraz wszystkich serdecznie zapraszam, odbędzie się w niedzielę 3 grudnia – podsumował prezes Wolny.

Magdalena Ćmiel

Léto Hrád'átek

V druhé polovině července začala pro Hrádátka turistická sezona. S maminkami jsme prošly náš krásný Hrádek skrz na skrz. Jeden z výletů byl do Girova, kde na děti čekaly různé úkoly - poznávání rostlin, skládání z mušlí, tvorba barevných rybiček nebo náhrdelníků inspirovaných mořem, které šikovné děti s pomocí maminek snadno vytvořily. Když dětem vyhládlo, na řadu přišlo opékání párků. Na konec jsme vypouštěly na Olzu lodičku, na které vlála plachetnice s nápisem Hrádátka.

Výšlap s kočárky na chatu Hrádek byl

náročný. Cestou necestou jsme si s dětmi užívaly krásy lesa, hledaly hříbky, dělaly dračí zuby z kapradí a na vrcholu naší cesty jsme díky dobrému jídlu nabraly nových sil. Protože bylo 33° ve stínu, nedalo se dělat nic jiného než se minimálně pocíkat vodou. Někteří skočili rovnou do bazény, kterým Chata Hrádek disponuje.

Cílem našich turistických výletů bylo trávit svůj volný čas v přírodě, která dětem přináší řadu nezastupitelných podnětů, potřebných pro zdravý a všestranný rozvoj. Děti by měly trávit v přírodě co nejvíce času, a to od útlého věku. Usilujeme o to, aby si k ní vybudovaly pozitivní vztah. A maminky? Ty si vyčistily hlavy od každodenních starostí, dobily si „baterky“ a na

výletech nechaly i nějaké ty spálené kalorie.

Léto je za námi a já bych chtěla jménem klubu pozvat k nám do Centra nové maminky. Od září se v Centru scházíme opět každé úterý od 9:30 hodin. Nechodí k nám jenom maminky z Hrádku, dojíždějí k nám také maminky z Jablunkova, Písku nebo Košarisk. Můžete se těšit na písničky, říkanky, výtvarné aktivity, odborné přednášky na různá témata a odpolední akce. Tou nejbližší, kterou ve spolupráci s hrádeckým SOKOLEM a obcí Hrádek organizujeme, je Lampionový průvod.

Dorota Konderlová,
vedoucí Klubu maminek

Děti se zabaví vždy a všude

V obecním lese děti plnily nejrůznější úkoly

Kočárkový průvod na Chatu Hrádek

Klub maminek Hrádátka a TJ SOKOL Hrádek,
za finanční podpory Obce Hrádek,

organizují u příležitosti památky 99 let ode
Dne vzniku samostatného Československa

27. 10. 2017 v 17:00

Lampionový průvod Hrádkem

16:30 Malování dětí barvami na obličej
v 1. patře budovy OÚ

17:00 Lampionový průvod od Obecního úřadu na
hřiště TJ SOKOL

Ukázka záchranné akce jablunkovských hasičů,
vyprůškování raněného z auta

Kouzelný pytel sladkostí pro děti
i občerstvení pro dospělé

Ukončení akce ohňostrojem

Dvě pozoruhodné svatby

Letos na konci léta se konaly dvě zajímavé události. Poprvé byli v parčíku u obecního úřadu oddáni dva snoubenci. Průkopníky se stali, dnes už manželé, Láďa a Pavla Mruzkovi (na obrázku vlevo).

Druhý, symbolický svatební obřad, se konal v zasedačce OÚ. Emil a Anna Steblovi oslavili tzv. kamennou svatbu, úctyhodných 65 let společného života. Doposud jsme tuto událost v Hrádku neměli.

Oběma párům přeje mnoho zdraví a spokojenosti.

Poděkování za organizaci zájezdu pro seniory

V úterý 19. září se konal zájezd pro seniory do Luhačovic, který organizovala paní Petra Borská. První zastávka nás čekala v lihovaru Vizovice, kde jsme se kromě ochutnávky také dozvěděli něco o jeho historii a následně si jej prošli. Při exkurzi jsme se dozvěděli, že při výrobě kosher slivovice nesmí pracovat ženy.

Další zastávkou byl Vizovický zámek, kde nám paní průvodkyně prozradila, jak dlouho se musí čistit jeden velký zámecký lustr. Trvá to celou hodinu a půl! V nedaleké hospůdce, do které nás přepravil autobus, nás čekal vydatný oběd a jako už tradičně překvapení pana starosty v podobě milého dárku - hezkého pouzdra na brýle. Příjemnou atmosféru navodil harmonikář a písničkář Lubomír Piskoř.

Po obědě jsme se přesunuli na nádraží do Luhačovic, kde nás přivítalo dosti nevlídné počasí. Nasedli jsme do malého vláčku, který nás zavezl na kolonádu, kde nám paní průvodkyně řekla něco o pramenech, které tam protékají. Opět jsme nasedli do vláčku a ten nás zavezl na druhý konec Luhačovic až k prameni Alojska a na závěr nás povozil po celých Luhačovicích. Následoval rozchod a o půl šesté jsme se vraceli domů. I když nám počasí nepřálo, vraceli jsme se trochu unavení, ale maximálně spokojení. Za perfektní organizaci zájezdu patří velký dík paní Petře Borské.

*Za spokojené účastníky zájezdu
Jaroslav a Věra Pezdovi*

Muzikant Lubomír Piskoř přijel za našimi seniory až z Hukvald

V lihovaru R. Jelínka byla jedna „Zdravotní“ téměř povinná

Tichá vzpomínka

Rok 2017 byl pro manžele Annu a Jiřího Heczkovy výjimečný rovnou ze dvou důvodů. Zkraje roku společně oslavili Anny 75. leté narozeniny, na podzim je čekalo významné výročí – půl století strávené bok po boku v manželství. Toho se už ale ani jeden z nich nedočkal...

Milovaný tatínek nás opustil po delší nemoci v dubnu tohoto roku a nyní je to teprve čerstvá vzpomínka, kdy nás náhle opustila také naše maminka, babička, kamarádka, kterou mnozí znali jako spoluorganizátorku výstav ručních prací, jako vášnivou houbařku už méně.

Do lesa často chodívali společně s tatínkem. Láska ke sbírání hub je neopustila ani v pozdějších letech, kdy se i přes neduhy doprovázející stáří vydávali s proutěným košem na svá osvědčená místa do les-

ních zákoutí Hrádku. Čtyři dny na to, co nás maminka navždy opustila, jsme se šli se synem projít na ona místa, kam tak ráda chodívala. Když jsme před sebou uviděli něco ojedinělého – 13 spojených červených houbových hlav křemenáčů, rozplakali jsme se... Jako by se s námi maminka rozloučila.

S láskou vzpomínají nejbližší

Houbaření je v Hrádku velké hobby

Sobdivem prohlížím facebookové příspěvky, ve kterých prezentujete své houbařské úlovky. Vypadá to tak, že letošní sezóna uspokojila i nejposlednějšího svátečního houbaře. Lesy jsou doslova „zgónóne“. Houbaři si ochotně vyměňují kulinařské zkušenosti, ale v žádném případě informace o místech nálezů. Povětšinou obligátně říkají, že košíky plné hub našli v „lese“. Když vidím kolem sebe tolik nadšenců a milovníků hub, osob, které místo o politice debatují o tom, co právě a jak intenzivně roste, napadlo mě založit neformální klub místních houbařů. Myslíte, že by byl o tuto aktivitu v Hrádku zájem?

Jeden sbírá zásadně jenom několik ověřených druhů, druhého zajímá kdejaká houbová rarita. Třetí jezdí sbírat ve velkém stylu na Slovensko a čtvrtý si příležitostně utrhne hříbek na své oblíbené turistické stezce. Navenek to vypadá, že je nás mnoho. Možná by se našlo pár lidí, kteří by vznik houbařského klubu uvítali.

Do lesa už léta chodím s autentickým nadšením sbírat to, co nikdo nechce. Proto vždycky něco najdu. Nepohrdnu ani pravákem, kozákem ani křemenáčem. Když jdu na houby v zimě, lidé si nechápavě prohlížejí můj poloprázdný košík. Velkou radost mám, když objevím v Hrádku nový druh. Už jich eviduji přes 300. Pojďme navzájem sdílet nadšení z nádherného koníčka, který některé z nás doslova očaroval. Několik neformálních setkání, občas společný výlet do lesa, výměna zkušeností, houbařských zážitků. Trochu poučení. Někdy v budoucnosti možná malá výstavka hub... Co říkáte?

RB

Starší, ale stále motivující fotografie

Autor článku s mladším bratrem

Postcrossing - Ojediněný koníček

Pana Václava Fiedora lákají pokrokové věci. Dobře si rozumí s počítačem, stvořil si dokonce své vlastní webové stránky a obecně rád využívá moderní technologie. Před sedmi lety našel zálibu v Postcrossingu - aktivitě, kterou v roce 2005 vymyslel Paul Magalhães, který rád dostával a posílal pohlednice. Doslovně bychom postcrossing mohli přeložit jako křížové zasílání pohlednic. Jedná se o systém umožňující výměnu pohlednic mezi registrovanými uživateli z celého civilizovaného světa, přičemž hlavním dorozumivacím jazykem je světový jazyk – angličtina.

Podle počtu počítačem vytvořených adres je postcrossing nejrozšířenější ve Finsku, Rusku, ale také v Číně, především u mládeže, která se díky výměně pohlednic zdokonaluje v angličtině. V současnosti je v systému zaregistrováno 697 978 uživatelů z 214 zemí a zaslané pohlednice už urazily dohromady 219 299 961 579 km. Jak to funguje? Kdo by si rád post-

crossing vyzkoušel, jednoduše se zaregistruje na webové stránce <https://www.postcrossing.com/>, kde si vytvoří profil s pár základními informacemi o sobě.

Po 1. registraci smí hned poslat 5 pohlednic na 5 systémem náhodně vygenerovaných adres. Díky webové stránce může sledovat cestu pohlednice až k samotnému příjemci, který ji podle uvedeného registračního čísla zaregistruje. Jakmile pohlednice na danou adresu dorazí, může systém vygenerovat další adresu k odeslání nové pohlednice. Dle četnosti zasílání pohlednic se uživateli postupem času zvyšuje úroveň – smí odesílat více pohlednic a zároveň mu jich více chodí od jiných uživatelů z celého světa.

Pan Fiedor se může pochlubit 220 přijatými pohlednicemi asi z 50 různých zemí. Nejvíce mu jich přišlo z Ruska, U.S.A. a Německa a do stejných zemí jich zároveň nejvíce odeslal. Jako největší nevýhodu hodnotí finanční náročnost této záliby. (Zaslání vnitrostátního pohledu stojí 16 korun, v případě, že

pohled cestuje v rámci států Evropy, je to už 32 Kč a letecká doprava do zbytku světa se vyšplhá až na 37 Kč). Odesílání pohlednic má spojeno se svým malým rituálem – pravidelně si během neděle chystá novou pohlednici a v pondělí už pospíchá na poštu, odkud ji odesílá na adresu, kterou mu počítač vybere. Často posílá pohlednice Hrádku, ke kterým připiše pár řádků o této malebné vesničce. S angličtinou mu pomáhá překladač. Často se ale stává, že ze sousedních zemí mu přicházejí pohlednice v jazyce souseda.

Ve svém profilu má uvedeno, že chce dostávat fotografie vesnic, kde odesílatelé žijí. (Někteří si přejí zasílat pohledy s tematikou zvířat, jiní svá přání zužují na pachtvo, veverky nebo třeba psy). Na pohlednicích jsou často krátké vzkazy o sobě, koníčcích. Někteří přidají pár řádek o rodině nebo o tom, které země navštívili.

Pokud Vás tato záliba zaujala, pan Fiedor se s vámi jistě rád podělí o podrobnosti.

Maš

Milý Václave, doufám, že se Vám líbí tato speciální pohlednice z Austrálie – šťastný to den pro Bastillu! Menuji se Laurent a jsem kuchařem a učitelem vaření v Sydney a také řídím malou firmu, která tiskne pohlednice. Rád bych si s Vámi nějaké pohlednice vyměnil. Podívejte se na můj profil, až budete mít čas. Přeji příjemný Postcrossing!

Posílám pozdravy z Ruska! V roce 2008 jsem navštívil Tvou zemi a hluboce jsem se do ní zamiloval. Tvá země je nádherná a lidé přátelští a pohostinní.

POSTCROSSING

V týdnu od 2.10.2017 se konal již 21. ročník celostátní akce **Týden knihoven**. V naší Hrádecké knihovně byla pro čtenáře připravena řada akcí a knihovnu ve dvou výpůjčních dnech navštívilo na 60 čtenářů. U příležitosti Týdne knihoven byla vyhlášena výtvarná soutěž na téma „Hrádek – moje vesnička“, do které se můžete zapojit i Vy. Co se Vám v obci líbí, co stojí za to, aby bylo zvětšeno. Jak se Vám tady žije. Vaše postřehy zkuste zachytit libovolnou výtvarnou technikou. Nejpěknější práce budou zdobit stěny naší knihovny a budou odměněny pěknými cenami. Práce je možno odevzdat v knihovně do 30.října 2017.

Ztracený slib

Je červen 1933 a Loeanneth, venkovské sídlo Edevanových, se připravuje na tradiční oslavu letního slunovratu. Šestnáctiletá Alice Edevanová je jako na trní: nejenže vymyslela dokonalou zápletku pro svou detektivku, ale je také až po uši zamilovaná. Jenže než udeří půlnoc a noční oblohu rozzáří ohňostroj, utrpí Edevanovi bolestnou ztrátu, po níž opustí Loeanneth nadobro. O sedmdesát let později je po jednom nepovedeném případu seržantka londýnské policie Sadie Sparrowová poslána na nucenou dovolenou, a tak odjede ke svému dědečkovi do Cornwallu. Když uprostřed hlubokého lesa narazí na opuštěný dům obklopený zpustlou zahradou a dozví se o malém chlapci, který beze stopy zmizel, probudí se v ní profesní ctižádost. Tou dobou vede Alice Edevanová, nyní stará dáma, život uspořádaný téměř stejně pečlivě jako detektivky, které ji proslavily. Až jednou začne

mladá policistka klást otázky o minulosti její rodiny a probudí zpět k životu složitý propletenec tajemství, před nimiž Alice celý život utíkala...

Ta přede mnou

Temný psychologický thriller, který byl ještě před vydáním prodán do více než 30 zemí po celém světě a jehož autorem je úspěšný spisovatel, vystupující pod pseudonymem J. P. Delaney.

EMMA se snaží vzpamatovat z traumatického přepadení a se snoubencem hledá místo, kde by mohla začít nový život. Ovšem žádný z bytů, které navštíví, pro ni není cenově dostupný – anebo se v něm necítí bezpečně. Dokud nenavštíví ten dům na Folgate Street. Je to mistrovské architektonické dílo – minimalistický design ze světlého kamene a skla se vzdušnými, otevřenými prostory. Ten dům má ovšem také svá pravidla. Tajemný architekt, který ho projektoval pro svou rodinu, má totiž pro nájemníky celou řadu nařízení a restrikcí – nesmí mít např. žádné knihy, ozdobné polštáře či jiné dekorativní předměty, dokonce ani fotografie. Tenhle prostor má totiž své nájemníky změnit – a také to udělá.

JANE prožila osobní tragédii a také ona potřebuje nový začátek. Když objeví dům na Folgate Street, okamžitě ji uchvátí – stejně jako jeho sice trochu odměřený, ale přitažlivý tvůrce. Brzy po nastěhování se však Jane dozvídá o záhadném předčasném úmrtí předchozí nájemnice – ženě, která byla Jane podobná jak vzhledem, tak věkem. Čím více se Jane snaží v onom příběhu rozlišit pravdu od lži, tím více je nucena podřídit se stejným pravidlům, dělat stejná rozhodnutí, stýkat se s těmi samými lidmi a zažívat

stejný teror jako ta předešlá...

Rebelka

Odvrácená strana islámu

Jaké je žít s vědomím, že nad vámi někdo vynesl rozsudek smrti? Že jste "další na řadě"? Ayaan Hirsí Alí ví dobře, jaké je bojovat s obavami o život. Je totiž scenáristkou dokumentu Podřízení nizozemského režiséra Theo van Gogha, pojednávajícího o postavení žen v islámském světě. Po uvedení snímku v roce 2004 byl režisér zavražděn muslimským atentátníkem, který na jeho tělo připíchl hrozbu, že Ayaan přijde na řadu jako další. Od té doby žije autorka pod policejní ochranou. V autobiografii líčí své dramatické životní osudy od dětství v totalitním Somálsku až po útěk do Nizozemska.

Nejhezčí

příběhy o zvířátkách

Beránek Chomáček se sám vydá na svůj první výlet, avšak zabloudí v lese. Naštěstí ho rychle vystopuje pes Ringo. Dva rozpustilí poníci Kašťánek a Běla vyplaší stádo krav. Prohnaný žabák Kuba nastraží past na čápa Eduarda a jezevec Ota nalezne nový domov. Pětadvacet příběhů o zvířátkách vypráví o malých zvířecích dobrodružstvích, o přátelství, vzájemné pomoci a důvěře. Příběhy doprovází nádherné ilustrace Raye Cresswella. Knížka je určena k předčítání pro děti od 4 let.

Kalendář akcí

--- ŘÍJEN ---

14. 10. ve 12:00

Odjezd autobusu do Skoczowa na turnaj v pétanque pro seniory od Obecního úřadu
(nutná registrace)

18. 10. v 18:00

Podzimní tvoření pro dospělé v hrádeckém Centru
20. – 21. 10.

Volby do parlamentu České republiky

v Zasedací místnosti Obecního úřadu

(1. den voleb od 14:00 – 22:00, 2. den od 8:00 – 14:00)

27. 10. v 17:00

Lampionový průvod od Obecního úřadu na hřiště TJ SOKOL

21. 10. od 8:00

Brigáda hřbitova
na obecním hřbitově

31. 10. v 16:00

Setkání s novými občany
v Zasedací místnosti Obecního úřadu

--- LISTOPAD ---

4. 11.

Pingpongový turnaj ve Skoczowie

(čas a podrobnosti výjezdu budou upřesněny)

4. – 5. 11.

Noc na faře

Fara Slezské církve evangelické (nutná registrace)

8. 11. v 18:15

Promítání filmu SVĚDOMÍ ČINY

v sále Centra volného času

11. 11. v 18:00

Tlוצyni kapusty
v sále PZKO

16. 11. v 16:00

Bilanční beseda s občany
v Zasedací místnosti Obecního úřadu

16. – 17. 11.

vždy od 10:00 – 17:00

Rukodělná výstava Hráďátek
v sále Centra volného času

19. 11. v 10:00

Slavnostní sazení stromů v Aleji dobra
u zvoničky sv. Izidora

21. 11. v 16:00

Setkání s jubilanty
v Zasedací místnosti Obecního úřadu

25. 11. v 17:00

Adventní koncert
v budově Církve bratrské

29. 11.

Adventní tvoření pro děti a rodiče
zahájení akce na zahradě české ZŠ

--- PROSINEC ---

1. 12. v 16:00

21. zasedání zastupitelstva
v Zasedací místnosti Obecního úřadu

4. 12. v 17:00

Obecní Mikuláš
před budovou Obecního úřadu

7. 12. v 16:00

Beseda s psychologkou - Co se děje za zavřenými dveřmi
v sále Centra volného času

Stonawští z Hrádku

Stonawski je jeden z nejvýznamnějších původních hrádeckých rodů. První zmínka o tomto příjmení pochází z prvního těšínského urbáře z roku 1577. Je v něm uveden Pavel Stonawski. O 112 let později v urbáři z roku 1692 již figurují dva Stonawští: Pavel a Jiří. V tomto díle seriálu o hrádeckých rodech popisují Stonawské, kteří původně žili v domě č.p. 24, což byl první grunt v osadě Chalupňoki.

Význam slova Stonawski má pravděpodobně souvislost s názvem obce Stonawa.

Nejstarší známý zakladatel rodu se jmenoval Michal, který měl manželku Dorotu, rozenou Rabinovou. Měli spolu 7 dětí. Jejich druhorozený syn Jiří se narodil 24.9.1691. Za ženu povil Evu Blahutovou z Hrádku. Měli dvě děti, Pavla a Marii (znázorněno v grafické části). Pavel měl 8 dětí a Marie 10. Jak je vidět z diagramu, Pavel přenesl rodové příjmení do další generace na svého syna Jakuba a ten zas na svého syna Pavla. Pak rod vymřel po meči. Nicméně, Stonawští měli hodně dcer. Ty se převážně provdávaly za hrádecké chasníky, se kterými měly velmi početná potomstva. Proto dnes velké procento obyvatel Hrádku má jednoho ze svých vzdálených předků Jiřího Stonawského (narozeneho v roce 1691).

Nabízí se hledat vazby starobylého ro-

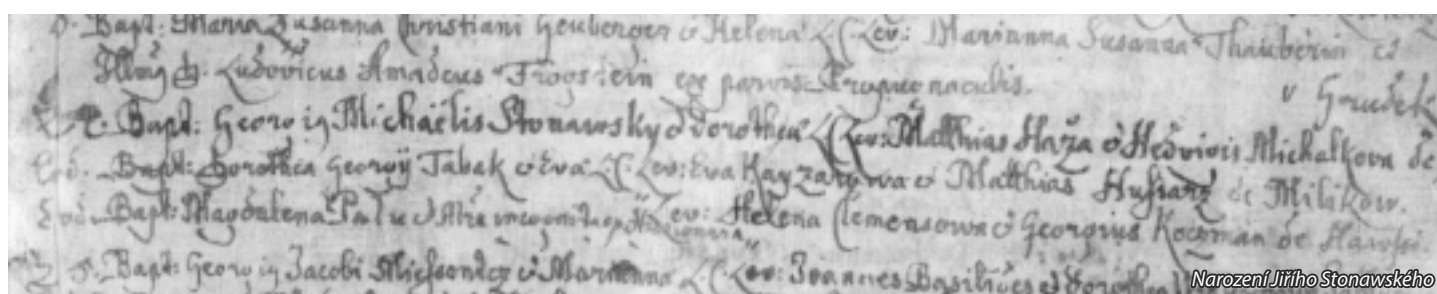
du s dnešními nositeli příjmení Stonawski. Bohužel, dnes v Hrádku žijící Stonawští nejsou potomky rodu, který je zde popisován. Ti z Polynisek pocházejí z Bystřice a Stonawští od Haže, stejně tak jako rod Stonawských z Bařin, pocházejí sice z Hrádku z Dědiny (č.p.7), ale souvislost se Stonawskými (č.p. 24) z Chalupňoků, se nepodařilo prozatím vypátrat. Pokud by se jednalo o společný rod, což je docela pravděpodobné, stalo by se tak dříve, než vznikly první matriky.

Vysvětlivky k diagramu na protější straně: Jednotlivé větve rodu (v zelených políčkách) jsou očíslovány. Čísla korespondují se zarámovanými seznamy dnešních příjmení obyvatel Hrádku, které se vyvozují z rodu Stonawski.

RB

Osada Chalupňoki v roce 1836

Narození Jiřího Stonawského

Anna a Emil Steblovi

Téměř 9 000 lidí bylo na fb stránkách osloveno příspěvkem o symbolickém obřadu u příležitosti kamenné svatby manželů Anny a Emila Steblových, žijících v osadě Rykaly nad Hrádkem, kteří letos oslavili neuvěřitelných 65 let společného života. Také pro Obec je to velmi významná událost, protože se toto výročí slavilo poprvé v hrádecké historii. Spolu s gratulací a srdečným přáním pevného zdraví do dalších let, jsme manželům Steblovým připravili malé překvapení v podobě článku svědčícím o jejich nelehkém, avšak spokojeném a naplněném životě.

Emil Stebel je hrádeckým rodákem. Jako většina lidí té doby vyrůstal v bídě – co se nevypěstovalo a nevychovalo, to nebylo... Otec Jiří byl dělníkem v Tříneckých železárnách a rovněž i pracovníkem v hrádeckých kamenolomech, kde v 64 letech

Svatební fotografie Anny a Emila z roku 1952

utrpěl smrtelné zranění. Maminka Zuzana, původem z Milíkova, byla ženou v domácnosti, pečující o svých 12 dětí, z nichž dospělosti se dožilo 9. Oba rodiče byli velmi zbožnými a rozhodnými křesťany praktikujícími víru dle Božího slova. Aktivně se zapojovali do služby ve sboru Rozhodných křesťanů v Hrádku a k víře vedli i své děti.

Emil byl jejich 3. nejmladším dítětem. V době povinné školní docházky chodil do prvorepublikové školy na Dziole, kde nyní stojí Chata Hrádek (známá také jako Energetika). Během základní školy přišla 2. světová válka a s ní pokyn pro celou rodinu Steblových a další dvě rodiny z Hrádku, odjet do Německa na práci. Tomu však zabránil místní vlivný učitel, který měl dobré známosti a velkou moc. Poté byl Emil při-

Rodina Jiřího a Zuzany Steblových. První zprava malý Emil

dělen na robotu jedné německé rodině žijící v Jablunkově, na kterou dodnes vzpomíná v dobrém.

Koncem druhé světové války, kdy už vypadalo, že se schyluje k „lepším zítřkům“, byl zadržen gestapem kvůli údajné krádeži hodinek, které si ve skutečnosti odkoupil za pracně ušetřené peníze od svého kolegy. „Za trest“ ho před Vánocemi roku 1944 poslali do koncentračního tábora Myłowice, ve kterém strávil v nelidských podmínkách dva měsíce života. Když ruská fronta postupovala, v lednu 1945 přišel příkaz k evakuaci lágru. Němci drženým řekli, že se celý tábor stěhuje do Dachau a proto musí urychleně opustit „barák“. Kdyby tehdy, dnes už devětaosmdesátiletý pamětník, neposlechl jakýsi hlas shůry, který mu šeptal, ať se rychle schová za pec v rohu vedle dveří, nejspíš by už mezi námi nebyl... Později se totiž dozvěděl, že do Dachau žádné nákladáky nedojely – všechny držené Němci v lese postříleli... V březnu 1945, po dvou měsících schovávání v chlévech u beranů, se konečně dostal na svobodu.

Manželka Anna (roz. Rusnoková, půvo-

dem z Oldřichovic), se narodila jako 4. z pěti dětí a spolu s rodiči Jerzym a Annou byd-

lela na Folwarku v Trinci. Dětství prožila se svými 3 bratry a sestrou. Rodiče byli evangelíky, zvláště maminka byla zbožnou ženou a měla duchovní vliv na celou rodinu. Anna se učila v měšťance v Trinci, pak nastoupila do německé školy a stejně jako její (budoucí) manžel, chodila „na službu“ do Těšína. V dalším vzdělávání na střední škole jí zabránila válka. Pracovala jako vařačka, pak zhruba 3 roky na Slévárnách v Trineckých železárnách a nakonec v domácnosti a při hospodářství v těžkých horských podmínkách. Po válce navštěvovala s rodiči sbor v Hrádku, kde se zúčastňovala setkávání mladých lidí. Tak se poznala s Emilem.

Po čtyřech letech známosti byla v Hrádku svatba, přesně 13. 9. 1952. Společný manželský život začal v Trinci na Folwarku, kde bydleli spolu s manželčinými rodiči. V Trinci se jim v roce 1954 narodil první syn Stanislav. S pomocí rodičů, rodiny a sboru si svépomocí postavili rodinný domek v Hrádku. Zajímavostí je, že byli tehdy prvními z lokality Groně, kteří dováželi stavební materiál nákladním automobilem (místo koňskými povozy, jak bylo v té době zvykem). Dcera Wanda se jim narodila, už co by hrádecká rodačka, v roce 1963, a o tři roky později přišel na svět druhý syn Česlav. Rodinný život byl spojen s hospodařením - rodina na poli pěstovala především brambory, obilí a chovala domácí zvířectvo. Emil se řadu let angažoval ve vedení sboru a byl členem sborového dechového orchestru, kde hrával na baskídlovku a saxofon, a to až do svých osmdesátilet.

Dnes už se celá rodina rozvětvila a manželé Steblovi se těší z pěti vnuků, dvou vnuček, čtyř pravnuků a tří pravnuček. Nejraději vzpomínají na společné chvíle prožité v kruhu rodiny - maminky, otce a jeho sester, ve vzájemné shodě, pomoci, porozumění a vycházení si vstříc.

Příroda Hrádku VII.

Holubinky

V letošní podzim je mimořádně bohatý na výskyt hub rozličných druhů. Díky tomu lze nalézt i houby méně časté, v Hrádku neobvyklé. V dnešním dílu našeho seriálu se zaměříme na holubinky. Odvažují se tvrdit, že každý kdo se o houby alespoň tro-

chu zajímá, rozezná holubinku na první pohled. Méně jsou tyto chutné houby využívány v kuchyni. Houbaři, kteří holubinky sbírají, se rozhodují podle jednoduchého klíče. Chuť dužniny palčivá - nesbírat, vůně plodnice nepřijemná - nesbírat. Je to v zá-

sadě správně. V naší republice se vyskytuje 150 druhů holubinek nejrůznějších velikosti, tvarů a barev. Mnohé z nich jsou vzácné. Některé druhy jsou si velmi podobné, tudíž obtížně rozlišitelné. Podstatné je, že ani jedna jediná holubinka není jedovatá.

Fotografie | internet (wikipedie)

Holubinka černající

Velmi hojná. Roste od VII. do XI. měsíce v listnatých a smíšených lesích. Jedlá, ale méně hodnotná. Hodí se do směsí. Poznáme ji podle velmi řídkých lupenů. V Hrádku například kolem potoka Brušny.

Holubinka namodralá

Jedna z neznámějších, velmi chutných holubinek. Rozeznáme ji bezpečně podle nelámavých jakoby sádlových lupenů. Narazíte na ni v hrobkách u černé skály u Olzy.

Holubinka nazelenalá

U nás se jí říká tvarůžka. Podle měděnkové barvy a rozpraskaného klobouku je nezaměnitelná. Roste i v suchém období. Patří mezi nejchutnější houby vůbec. V Hrádku roste například na Chodurce

Holubinka trávózelená

Jedlá, dobrá houba, hodí se do směsí. Hojná především ve smíšených lesích. Vyskytuje se zejména pod břízami i smrky. Roste i za nepříznivých podmínek, kdy jiné houby nerostou.

Holubinka olivová

Robustní druh – klobouk až 20 cm. Výtečný. Roste v podhorských lesích, nejčastěji pod buky. Starší plodnice mívají zčervenou pokožku na okraji klobouku. V Hrádku roste u hřiště na Suszyncze.

Holubinka žlučová

Menšího vzrůstu, pozdně rostoucí. Podobá se holubince hlinožluté, roste však pod buky. Voní po pelargonii. Chuť nahořkle palčivá, je nechutná, tzn. nejedlá. V Hrádku nalezena ve Vujtově.

Holubinka
páchnoucí

Holubinka je blízkou příbuznou holubinky smrduté. Je rovněž nepoživatelná. Klobouk brzy suchý, nepříliš mazlavý. Roste v listnatých lesích, hlavně pod buky a břízami. V Hrádku na Gruni.

Holubinka smrdutá

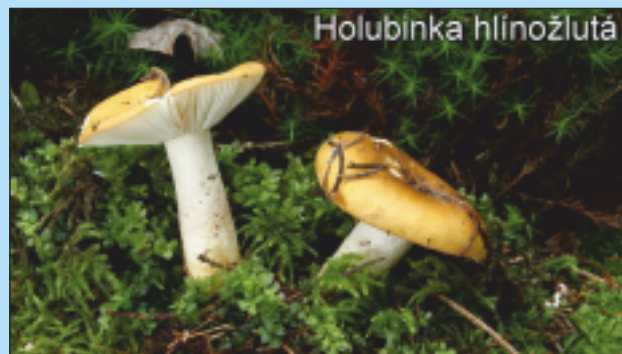
Je nápadná svou statností a mazlavostí klobouku. Pro silnou palčivost a nepříjemný pach, připomínající žluklý olej, je nepoživatelná. Roste v jehličnatých i smíšených lesích, v Hrádku u Grace.

Holubinka chromová

Nazvána podle hromově žlutého klobouku. Je jedlá, i když má jemně natrpklou chuť. Voní po ovoci nebo po medu. Roste pod břízami na velmi vlhkých místech. V Hrádku např. v Kempách.

Holubinka hlinožlutá

Roste zejména ve smrčinách. Vyznačuje se citronově zbarveným kloboukem, nakyslým pachem a mírně palčivou chutí. Přesto je jedlá, ale nevalné kuchyňské hodnoty. V Hrádku hojná v lese Rovná.

Holubinka raná

Patří k nejdříve rostoucím holubinkám. Je jedlá, velmi křehká. Roste v jehličnatých lesích. Za příznivého počasí začíná růst dokonce v květnu. V Hrádku byla sbírána v lokalitě Za dolinou.

Holubinka šivá

Tato holubinka se velmi podobá holubince namodralé. Je však křehká, má lámavé lupeny. Je jedlá. Roste v listnatých lesích pod duby, buky, habry a lípami. V Hrádku roste např. v Belku.

Holubinka hustolištá

Táto jedlá holubinka je nápadná velmi hustými lupeny. Které jsou mírně palčivé. Roste v listnatých i jehličnatých lesích od VII. do X. měsíce. Dužnina na řezu mírně červená. Roste v Kempách.

Holubinka nádherná

Krásná holubinka, typický hojný obyvatel bukových lesů. Je nejedlá, neboť je silně pálivá. Celkově tvrdá, dužnina pod pokožkou klobouku načervenalá. V Hrádku se vyskytuje Na Chodurce.

Slovník ponaszynu

Už po sedmé v této rubrice zveřejňujeme nejrůznější výrazy, které se z našeho nářečí pozvolna vytrácejí. Pokud pod písmeny R a S najdete slůvko, které se v minulosti nebo ještě dnes stále používá a nám na této dvoustraně chybí, napište nám o něm a přispějte k tomu, aby byl slovník rozsáhlejší.

R

ryngloty - velké žluté slívy
rynhok - hák držící okap
Rynikorz - obyvatel Hrádku
rynka - ruka
rynkawice - rukavice
rynkow - rukáv
rynna - okap
rynsztangle - řídítka
ryński - drobné
rzaziok - kamna na piliny
rzecy - řka
rzedzić - ředit
rzedzóny - ředěný
rzemieśnik - řemeslník
rzemiosło - řemeslo
rzepisko - řepné pole
rzezac - řezat
rzyciaty - někdo s velkým pozadím
rzić - prdel, nerozhodný člověk
rzigac - blít, zvracet
rzigala - často zvracející osoba
rzodki - řídký
rzoz - dřevěné pyliny
rzondek - řádek
rzondkowac - řádkovat
rzondzić - nařizovat, řídit
rzykac - modlit se
rzyimiynica - řemenice
rzyimiyn - řemen
rzynsy - řasy

S

Sabaciorz - Adventista
saczek - sáček
saczić - mrholit
sadze - saze
sadzić - sázet
sagaty - obnažený
sagi - nahý
sagocz - naháč
sagula - nahá žena
sak - rybářská síť
sakulynci - spropadený
sala - sál
sałot - salát
samica - samice
samiec - samec
samociónz - na vlastní pohon
samogóna - domácí kořalka z obilí
samograj - hrací skříňka, jukebox
sandały - sandály
sapiyrzić sie - vytažovat se
sardynki - sardinky
sarna - srna

sarnio buda - krmelec
sarniok - srnec
schnyc - schnout
schowany - skrytý
scypnyć - chčipnout
sekretarz - část nábytku
serce - srdce
serduszko - srdíčko
serwet - ubrus
serwetek - ubrousek
serwodka - syrovátka
sewlykać sie - svlíkat se
siadać, siednyć - sedat, sednout
siano - seno
sieczkarnia - řezačka na slámu
siedym - sedm
siedymdziesiönt - sedmdesát
siedymnost - sedmnáct
siedzieć - sedět
sikać - stříkat
sikorka - sýkora
siła - síla
simering - těsnění
siniec - modřina
sioć - sít
siodło - sedlo
siostra - sestra
siódmy - sedmý
siónkać - smrkat
sitko - sítko
siupać - sedět
siwula - syrovátka
siwy - šedivý
siykiyra - sekera
siymiyniec - lněné semínko
siyndziol - šindel
siyń - předsíň
siyrota - sirotek
skarżipya - žalobníček
skarżyc - donášet
skarżyc sie - litovat se
skibka - krajíc
skije - lyže
skijowac - lyžovat
skiyl - odkud
sklep - obchod
skludzac - sklízet plody
sknyra - lakomec
skokać - skákat
skol - šutr
skoli - kamení
skoltać - zašpinit
skoro - téměř
skorzupa - škrálop, skořápka
skowrónek - skřivánek
skozać - vzkázat
skrowek - patka (chleba)
skrymba - lenoch
skrymbjok - shnilá brambora
skrywki - schovávaná

skrzidło - křídlo
skrzywióny - ohnutý, pokroucený
skura - kůže
skurczybyk - darebák
skurzanny - kožený
sława - sláva
słowiacki - slovenský
Słowiok - Slovák
Słowioki - Slovensko
słóma - sláma
słónko - Slunce
słóń - slon
słózka - slůžka
smaczneho - dobrou chuť
smark - nosní exkrement
smarkać - smrkat
smarkocz - smrkáč
smerdzieć - smrdět
smok - drak
smoła - smůla, pryskyřice
smrek - smrk
smród - smrad
smyk - tulák, vobejda
smykać - tahat
smykać sie - flákat se
smyndzić - kouřit
snodzi - prý, že prý
snopel - nosní exkrement
snoza - rokle
sorkać - srkat
sorknyć - srknout
sornik - srnec
sotóna - čarodějnice, noční múra
sowizdrzoł - vykulenec, ňouma
sóm - sám
sómsiek - slamník
sóndek - soudek, malá bečka
sónki - sáňky
spotkać - potkat
spórny - zlý, zlobivý
spórowac - zlobit
sprugowac - zkusit
spuszczac sie - sáňkovat, lyžovat spuszczic sie - zahnout někomu
spytać sie - zeptat se
srać - srát
srajtaśma - toaletní papír
sroc - sráč
stargany - strhaný, unavený
starka - babička
staro - vlastní manželka
starobiniac - domov důchodců
starodowny - starodávný
starzik - dědeček
stawiac - stavět, budovat
stawiac siano - kopit seno
stoć - stát
stodiobelnik - čerchmant
stodoła - stodola
stolek - židle

strachopierd - zbabělec, srab
strokaty - pestrý, strakatý
strugać - strouhat, vyřezávat
stružok - slamník
stryk - bramborák
strzewiki - střevice
strzigać - stříhat
strzoda - středa
strzylać - střílet
strzyń - tvrdý zledovatělý sníh
sturkać - tlačit se
sturzać - postrkovat někoho
stynchlina - zatuchlý zápach
suchi - suchý
suc - sypat
suka - fena
sumeryja - velmi nevlídné počasí
sumiyni - svědomí
sumiynny - svědomitý
sup - sloup
surowisko - studené sychravé počasí
surowy - syrový
suszka - suchý strom
swat - rodič nevěsty (ženicha)
synczisko - klučina
synek - kluk
synk - suk
syrek - tavený sýr

SZ

szacować - prohledávat, odhadovat
szafa - skříň na oděvy
szaflik - větší nádoba
szajba - podložka
szajka - spolek
szajn - představa
szal - šála
szalina - tramvaj
szałować - stavět bednění
szałung - bednění
szandar - policajt
szandarzi - policie
szasnyć - udeřit
szaśnióny - prašněný
szczebel - šprušle
szczypać - štípat
szczypić - očkovat
szczotka - štětka
szczuka - štika
szczur - krysa
szczynści - štěstí
szczynśliwy - šťastný
szczypka - škvor
szczyrbaty - bezzubý, kolozubý
szczyrkówka - dětské chrastítko
szef - steh, šéf
szejdziesiónt - šedesát
szejset - šestset
szejść - šest
szeł - šel
szeplać - chamrad'
szesnost - šestnáct
szfela - pražec
szfocza - švadlena

sziltek - kšilt
sznytlok - pažitka
szyba - skleněná výplň, okno
szyfóner - skříň
szynkwaz - výčep
szyptać - piplat
szywanica - tlustá velká jehla
szkapa - starý nemocný kůň
szkarboły - úřední papíry
szkaredny - ošklivý
szkarpa - rokle, velká díra
szkatóła - škatule, krabice
szklorz - sklenář
szkło - sklo
szklódzić - šmejdít, něco hledat
szkopiec - škopek
szkopyrtok - převlékač kabátů
szkrobać - škrábat
szkrób - lakomec
szkryfać - čmárat, škrábat
szkryfybyfy - čmáranice
szkubać - trhat
szkuzica - skořiceszkut - chlup
szkutować - tahat za vlasy
szkwit - zlobivé dítě
szlafancug - pyžamo
szlawrok - župan
szlajfka - kravata
szlajfować - brzdít
szlajsy - brusle
szlauch - hadice
szlauchwoga - vodováha
szlauszek - hadička
szleper - lyžařský vlek
szlohmyc - kukla
szlohnyć - ukrást
szlosorz - zámečník
szłapa - chodidlo
szmak - chuť
szmakować - chutnat
szmarować - vykračovat
szmatłać - pomalu jít, dupat
szmolec - domácí sádlo
szmorcka - druh vyzdívky
szmyr - vazelína, kolomaz
szmyrać - otírat se
szmyrgiel - smírkový papír
szmyrnyć - pomazat
sznajder - prak
sznajdka - prak
sznuptychła - kapesník
sznytlok - pažitka
zofer - šofér
zoferować - řídit
szolichać - oblafnou, flákat, předstírat
szopa, szopka - kůlna
szorstki - drsný (na dotek)
szotać - lekat
szotać sie - pachtit se
szóstka - šestka
szóstki - drobné mince
szpachtla - špachtle
szpacyr - procházka
szpajchła - špice
szpajzka - spížirna
szperplata - překlížka

szpigel - zrcadlo
szpik - morek
szpillkowy stróm - jehličnan
szpin - přeska na opasku
szpintać - babrat
szpitol - nemocnice
szpok - špaček
szporkasa - pokladnička
szporować - spořit
szprycha - hezká, pěkná dívka
szpryngszajba - pérovka
szpyndlik - špendlík
szpyrka - špek
szpyrki - škvarky
szpyrytus - čistý líh
szrajbtisz - psací stůl
szrajtofla - peněženka
szraubsztok - svěrák
szraubyncyjer - šroubovák
szrub - šroub
szrubówka - ploskačka na alkohol
sztabarcować - rachotit
sztaďwald - Městský les
sztajger - revírník
sztalwerk - ocelárna
sztangla - páka, tyč
sztangla wórsztu - tyčka salámu
sztelować - míchat (lihovinu)
sztelówka - lihovina
sztepdeka - prošívaná deka
sztof - látka
sztofek - dílek bábovky, koláče
sztok - patro
sztokerla - židle bez opěradla
sztolwerk - vtrdý bombón
sztrajchować - natírat
sztreka - koleje, dlouhá cesta
sztrof - pokuta
sztróm - proud, elektický proud
sztrych - čára
sztuczki - kejkle, figle
sztuczny - umělý
sztudynt - študent
sztwierć - čtvrt
sztyl - násada na nářadí
sztymować - pracovat s majlíkem
sztympel - razítko
sztynkrować - popichovat
sztyrnost - 14
sztry - čtyři
sztrycet - čtyřicet
szubrawiec - darebák
szubrawy - darebný
szufánek - naběračka /na polévku/
szufloda - zásuvka ve stole, šuplík
szulać - rolovat, válet
szulaniec - závítek
szumny - krásný, tlustý, zdravý
szuro - nepřesně, křivě
szury - šilhavý, šikmý
szus - rychlost
szuścioki - drobné mince
szuter - štěrk
szutera - nečas, vítr a déšť
szuty - nevýrazný, obyčejný
szuwiks - vykuk

Taska. 1986

